VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 67 — Vol. LIV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstai, elok. 20 p. — Thursday, Aug. 20, 1970

Postikiistalle uusi välittäjä

Nixon kehoitti senaattia hyväksymään v. 1925 asiakirjan; kenraali suosittelee USA:n kaartille haulikoita aseiksi

Ottawa. — Torontolainen Thomas O'Conner nimitettiin tällä viikolla 11 kuukautta kestäneen hallituksen ja postityöläisten välisen palkka- ja työehtosopimuskiistan uudeksi välittäjäksi. Mr. O'Conner aloittaa neuvottelut kummankin osapuolen kanssa ensimmäisen kerran tänään (torstaina) yrittäen saada aikaan jonkinlaisen aukon useita kuukausia umpikujassa olleisiin neuvotteluihin.

Hallituksen palveluksessa olevien työläisten työsuhdelautakunnan puheenjohtaja Jacob Finkelman ilmoitti keskiviikkona mr O'Connerin nimeämisestä uudeksi välittäjäksi hallituksen ja postityöläisten väliseen palkkakiistaan.

Ottawalaisista tietolähteistä tulleissa sanomissa vihjataan nyt, että jos seuraava neuvottelukierros ei johda tuloksiin, niin hallitus on valmis jyrkkiin toimenpiteisiin ratkaistakseen palkkakiistan.

Hallitus voi määrätä koko postilaitoksen suljettavaksi ja kutsua sen jälkeen koolle alahuoneen jäsenet sekä esittää hyväksyttäväksi tai hyljättäväksi lakiluonnoksen, jolla määrättäisiin postityöläisten palkkakiistan ratkaisijaksi pakollinen sovinto-oikeus.

Mr. O'Conner on jo toinen välittäjä joka on nimitetty kiistan selvittäjäksi. Calgaryn yliopiston presidentti A. W. R. Carruthers neuvotteli kummankin osapuolen kanssa neljä päivää kesäkuussa, mutta epäonnistui sopimuksen aikaansaantiyrityksissään. Mr. O'Conner tunnetaan useiden palkka- ja työehtosopimuskiistojen välittäjänä toimineena henkilönä.

Postityöläiset ovat jatkaneet koko kuluvan viikon ajan "kiertäviä" lakkoja eri puolilla Canadaa ja hallitus on puolestaan sulkenut kymmeniä postikonttoreita 24 tunnin ajaksi.

Keskiviikkona kiertäviin 24 tunnin postilakkoihin osallistui yhteensä noin 1 570 työläistä Ontarion, New Brunswickin, Nova Scotian ja Quebecin maakunnissa. Hallitus sulki puolestaan noin 50 eri postikonttoria edellä mainittujen maakuntien alueilla.

Puhuessaan uutishaastattelijain kanssa keskiviikkona valtionvarainlautakunnan (hallituksen puolesta neuvotteluvastuussa oleva elin) presidentti C. M. Drury sanoi menettäneensä viimeviikkoisen optimistisuutensa kiistan selvittämisen suhteen.

Hallituksen lähteistä tulleissa tiedoissa sanotaan, että päätös uusiin toimenpiteisiin ryhtymiseksi, postikiistan selvittelyssä, tullaan tekemään ensi viikolla sen jälkeen kun pääministeri Pierre Trudeau palaa lomamatkaltaan.

Washington. — USA:n presidentti Richard Nixon kehoitti keskiviikkona senaattia hyväksymään vuonna 1925 laaditun Geneven asiakirjan, jossa kielletään kemiallisten ja biologisten aseiden käyttö. Mutta Yhdysvaltain hallituksen lausunnossa sanotaan, ettei se lue kyynelkaasua ja kasveja tuhoavia myrkkyjä — joita USA käyttää Vietnamin sodan yhteydessä — Geneven sopimuksen puitteisiin kuuluvaksi.

Tästä huolimatta presidentti Nixon vahvisti kuitenkin New York Times-lehden artikkelin, jossa sanottiin, että Nixon on antanut puolustusministeriölle määräyksen olla käyttämättä kyynelkaasua tai kasveja tuhoavia myrkkyjä ilman hänen lupaansa sen jälkeen kun Vietnamin sota on päättynyt.

Viime vuoden marraskuussa Nixon lupasi yleisen mielipiteen painostuksesta lähettää "lähiaikoina" tämän asiakirjan senaatin hyväksyttäväksi.

Kent, Ohio. — Ohion osavaltion kenraali-adjutantti Sylvester Del Corso sanoi keskiviikkona, että USA:n kansalliskaartilaiset (sisäisiä mellakoita kontrolloivat sotajoukot) olisi hänen mielestään aseistettava haulikoilla, joissa on haulipanokset.

Del Corso antoi lausuntonsa presidentin nimittämän komission kuulusteluissa ja lisäsi että "sotilailla täytyy olla oikeus puolustaa itseään". Komissio tutkii toukokuun 4 pnä Kentin yliopistolla kansalliskaartilaisten toimesta tapahtunutta neljän ylioppilaan kuoliaaksi ampumista.

Kahvin hinnasta nousemassa myrsky

Ottawa. — Ottawassa osoitettiin tällä viikolla mieltä ja boikotoitiin kahvin juontia sen johdosta, kun kautta maan sijaitsevissa hallituksen työläisten käyttämissä kahvi- ja ruokaloissa korotettiin kahvikupin hinta 10 sentistä 15 senttiin ja 18 senttiin kahden kerman kanssa.

Vihastuneet työläiset vaativat, että hallituksen hinta- ja tulokomissio tutkii kahvin hinnankorotukset.

Hinnankorotukset astuivat voimaan alkuviikosta kaikissa hallituksen laitoksissa sijaitsevissa kahviloissa. Kahviloiden huoltamisesta huolehtii yksityishenkilöt hallituksen sopimuksen alaisena.

Yleisten töiden ministeriön kahviloista huolehtiva George Seale sanoi, että päätös kahvin hinnan korottamiseksi tehtiin korkeampien kustannusten johdosta. Korkeampiin kustannuksiin hän liitti leivän kohonneen hinnan ja eri alueilla nousseen minimipalkan, mutta jätti mainitsematta äskettäin tapahtuneen kahvin tukkuhinnan korotuksen.

Virallisten arvioiden mukaan hallituksen laitoksissa sijaitsevissa kahviloissa aterioi päivittäin noin 75,000 henkilöä.

Noin vuosi sitten kahvilat rupesivat verottamaan 3 senttiä ylimääräisestä kermasta selittäen, että ihmiset "vievät sitä kotiinsa."

Komitea varoittaa Canadaa USA:n laajenevasta talouskontrollista

Alahuoneen komitea sanoo tarvittavan jyrkkiä toimenpiteitä, että voitaisiin tulevaisuudessa välttää täydellinen USA:sta riippuvaisuus

Ottawa. — Canadan ja Yhdysvaltain suhteita tutkinut alahuoneen komitea — erikoisesti taloudellisia suhteita tutkinut — julkaisi tällä viikolla raporttinsa jossa ehdotetaan, että Canada kontrolloisi tulevaisuudessa yhtiöt, jotka toimivat Canadassa.

Komitean raskain ehdotus — että canadalaisille annettaisiin mahdollisuus omistaa 51 prosenttia maassamme toimivista yhtiöistä — julkaistiin jokin aika sitten, ensiksi uutisraporteissa ja sen jälkeen komitean puheenjohtajan Ian Wahnin (L-Toronto St. Paul) toimesta. Mutta komitean tutkimusten tuloksia ei paljastettu täydellisesti ennen kuin tällä viikolla.

Salkuton ministeri Herb Gray, jolla on osavastuu raha-asioista, on tutkinut ulkomaalaisten omistussuhteita Canadassa ja hänen tutkimuksensa raportti julkaistaan mahdollisesti kuluvan vuoden lopussa.

Nyt julkaistussa komitean raportissa ehdotetaan jatkoa hallituksen vuoden 1966 "suositukselle", jossa kehoitetaan ulkomaalaisten omistuksessa olevia firmoja myöntämään canadalaisille ostettavaksi kohtuullisen määrän osakkeistaan. Komitea ehdottaa, että "Canadan hallituksen yleisenä ohjelmana tulisi olemaan että kaikki Canadassa toimivat yhtiöt tulevat asianmukaisen aikajakson kuluessa ja huomioonottaen muuttuvat tilanteet, mukaanluettuna canadalaisen pääoman saantimahdollisuudet, sallimaan sen, jotta Canadan kansalaiset voivat ostaa vähintään 51 prosenttia yhtiöiden osakkeista."

Raportissa sanotaan lisäksi, että on molempien maiden (Canadan ja USA:n) etujen mukaista, jotta Canada pysyy poliittisesti itsenäisenä ja vahvana.

"Vaara, mitä vastaan Canadan tulee varustautua on se, että maamme ajautuu sellaiseen riippuvaisuustilanteeseen Yhdysvalloista puheen ollen, jotta emme voi toimia tai omaksua ohjelmia, jotka ovat epämiellyttäviä Yhdysvalloille, koska on pelko Amerikan vastatoimenpiteistä, mitkä voivat johtaa canadalaisille sopimattomiin seurauksiin."

Komitea ehdottaa lisäksi, jotta Canada sallii useampien ulkomaiden sijoituksia sen sijaan, että ulkomaalaisten sijoitukset kasaan tuisivat yksinomaan amerikkalaisten käsiin.

Hallituksen komitean odotetaan tutkivan raporttia ennen kuin hallitus ottaa sen suhteen minkäänlaista kantaa.

Yhdessä ehdotuksessa sanotaan jotta hallituksen tulisi perustaa canadalaisten omistajien tarkkailu- ja kontrollivirasto sekä antaa sille laajat velvollisuudet tarkistaa "tapauksia, jotka koskevat ulkomaalaisten omistusoikeusvaatimuksia, kerätä ulkomaalaisten omistamista yhtiöistä tietoja ja varmistaa sen, ettei ulkomaalaisten omistuksessa olevat tytäryhtiöt ole rajoitettu toimintansa suhteen ulkomaalaisten lakien perusteella.

Komitea ehdotti myös, että kansainvälisiin ammattiyhdistyksiin kuuluville canadalaisille annettaisiin tukea, jotta ne saavuttaisivat suuremman autonomian. Mutta komitea sanoi, ettei tässä tapauksessa tarvita lainlaadintaa.

Komitea antoi myös yleisen tukensa Canadan radio ja televisio komissionille siinä, että yleisissä radio- ja TV-verkostoissa olisi lisättävä canadalaisen ohjelman levittämistä.

"On erittäin tärkeätä, että kansallisella uutispalvelulla (Canadian Press) on edustajansa ulkomailla, jotta canadalaiset joukkotiedoitusvälineet saavat kansainväliset uutiset canadalaisten uutismiesten tulkitsemina."

Kova kilpa kehittymässä Pohjois- ja Keski-Ontarion välillä toisesta tilasta

Tähän katsaukseen tuli 27 lahjoitusta, joista karttui komea rahasumma $233.00, sekä runsaasti uusia haasteita sanavapauden ystäville. Suurkiitos arvokkaista lahjoituksista ja haasteiden jatkamisesta.

British Columbian alueella on vielä lähes 10-prosentin etumatka lähimmästä kilpailijasta Pohjois-Ontarion alueesta ja melkein samassa tuntumassa on myöskin Keski-Ontarion alue. Tällä kertaa Keski-Ontarion alue tavoitti huomattavasti Pohjois-Ontarion aluetta, jääden enää vain vajaan prosentin jälkeen siitä.

Tämänpäiväistä lahjoitusten summaa tuntuvasti lisäsi edesmenneen hyvän ystävämme Oskar Hietalan kuolinpesän $100.00 lahjoitus.

Olemme etukäteen saaneet sellaisia viestejä, että ensi viikon haasteiden katsauksessa voi tapahtua suuria yllätyksiä. On mahdollista, että Pohjois- Keski- tai Etelä-Ontario sivuuttavat British Columbian alueen johtoasemasta ja valtaavat ensimmäisen tilan. Ensi viikolla nähdään ja kuullaan.

TULOKSET ALUEITTAIN OVAT SEURAAVAT:

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yht.	Pros.
B. C.	$ 775.00	$ 597.22	$187.50	$ 784.72	101.25
Pohj.-Ont.	1,500.00	1,278.00	93.00	1,371.00	91.40
Keski-Ont.	2,020.00	1,748.85	79.00	1,827.85	90.49
Etelä-Ont.	1,525.00	1,121.00	48.00	1,169.00	76.65
Länsi-Ont.	1,700.00	884.00	63.00	947.00	55.70
Ouebec.	300.00	107.00	10.00	117.00	39.00
Alberta	110.00	22.00	13.00	35.00	31.82
Man. ja Sask.	70.00	17.00		17.00	24.28
U.S.A.		—	7.50	7.50	—
	$8,000.00	$5,775.07	$501.00	$6,276.07	78.45

Lahjoituksia ja uusia haasteita saatiin tähän katsaukseen seuraavasti:

SVANTE KOTILA R. R. 3, Sudbury, Ont. vastaa $2.00 Matti Ponnen haasteeseen.

HEINO SAARELA, R. R. 12, Thunder Bay, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin tukemiseksi ja kehoittaa kaikkia lukijoita lahjoittamaan vointinsa mukaan.

OLAVI KASTULA, Murillo, Ont. vastaa $5.00 Tuuttilan haasteeseen ja haastaa puolestaan Uuno Talon, Thunder Bay "F", Ont. viemään haastetta eteenpäin.

YRJÖ IDMAN, Thunder Bay "P", Ont. vastaa $3.00 T. Rintamäen haasteeseen ja haastaa seuraavat tekemään samoin: Antti Hirvikoski, Thunder Bay, Ont. ja Antti Kuppala, Lappe, Ont.

ERKKI IDMAN Thunder Bay "P", Ont. vastaa $5.00 T. Rintamäen haasteeseen ja kehoittaa kaikkia lehden lukijoita lahjoittamaan vointinsa mukaan.

OSKAR HIETALA ESTATE, Thunder Bay, "F", Ont. lahjoittaa $100.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi.

HULDA JA A. IKONEN, Toronto, Ont. vastaavat $5.00 Martha ja J. Tolvasen haasteeseen ja haastavat seuraavat: Aino ja A. Seppälä sekä Elna ja K. Hänninen, Toronto, Ont. viemään haastetta eteenpäin.

MANDY SÄVEL, Toronto, Ont. vastaa $5.00 Helen ja K. Salmisen haasteeseen ja toivoo, että kaikki haastetut lahjoittaisivat lehtiemme hyväksi.

EUGEN MÄENPÄÄ, Worthington, Ont. vastaa $5.00 Niko Piispasen haasteeseen ja haastaa seuraavat: E. Hänninen ja Alex Haanpää, Worthington, Ont. sekä velipoika Tyko McFarlane Lakelta, viemään haastetta eteenpäin.

TYYNE AHVENUS, Toronto, Ont. vastaa $2.00 Tyyne Hyytiäisen haasteeseen.

MAIJU MÄENPÄÄ, Worthington, Ont. lahjoittaa $10.00 Evert Mäenpään muistolle ja haastaa vointinsa mukaan Fiia Wiidan, Sudbury, Ont.

LILLIAN JA AULIS, Sudbury, Ont. vastaavat $10.00 Rauha ja Aimo Mäen haasteeseen ja haastavat kaikki McFarlane Laken suomalaiset.

(Jatkuu sivulla 3)

Huumausaineita kaikkialla missä USA:n sotilaitakin

Senaattori Dodd sanoo marijuanan olevan pelon poistajana nuorten sotilaiden joukossa

Washington. — Senaattori Thomas Dodd (D-Conn.) sanoi tiistaina, että huumausaineiden käyttäminen on muuttunut yleiseksi kaikkialla missä on USA:n sotavoimia ja että huumausaineita on löydetty jopa strategisten ilmavoimien lentäjien asuntoparakeista.

Senaattori Dodd herätti kongressin valiokunnan uudelleen avaamassa kuulustelussa, missä käsitellään huumausaineiden käyttöä USA:n sotilaiden keskuudessa, henkiin myös hirmuisen mahdollisuuden, jotta ydinpommeilla lastattuja valtavia B-52-merkkisiä pommikoneita kuljettavat lentäjätkin käyttävät huumausaineita.

Senaattori Dodd sanoi: "Huumausaineiden Vietnamissa käyttäminen on saanut osakseen suurinta huomiota. Mutta kaikesta huolimatta huumausaineita käytetään kaikissa paikoissa missä on amerikkalaisia sotilaita. Minä olen huolissani siitä, että se tulee heikentämään meidän taistelu- ja puolustusmahdollisuuksiamme"

Hän sanoi strategisten ilmavoimien neljän lentäjän ja yhden mekaanikon tulleen vangituksi viime marraskuussa Castlen lentotukikohdassa Kaliforniassa.

"Neljä lentäjää asui yhdessä ja pidätysraportin mukaan heidän asunnostaan löydettiin tutkimuksia suoritettaessa marijuanaa, LSD:tä ja rauhoittavia lääkkeitä", sanoi senaattori Dodd.

Yksi lentäjä ja mekanikko tunnustivat myöhemmin syyllistyneensä marijuanan myymiseen, tiedoitti senaattori.

"Jos marijuana savuke kiihdyttää sotilaan ampumaan ystävänsä Vietnamissa, niin strategisten ilmavoimien lentokoneen ohjaksissa oleva lentäjä, joka on harhanäkyjä aiheuttavan lääkkeen vaikutuksen alaisena, on vieläkin peloittavampi", sanoi senaattori Dodd.

Hän viittasi maaliskuussa suoritettuun kuulusteluun jossa kävi ilmi, että marijuanaa polttanut amerikkalaissotilas menetti harkintakykynsä ja ampui erään toisen sotilaan.

Pacific Stars and Stripes-lehden entinen reportteri John Steinberg sanoi tiistaina antamassaan todistajalausunnossa, että "marijuanan polttaminen on muuttunut Vietnamissa nuorten sotilaittemme keskuudessa krooniseksi probleemaksi."

Mr. Steinberg kertoi sotilaiden sanoneen hänelle, että he ovat vähemmän peloissaan taisteluissa ollessaan marijuanan vaikutuksen alaisena, mutta huomioi samalla, etteivät sotilaat toimi kuitenkaan täydellä teholla.

Mr. Steinberg selitti erään hoidonalaisena olleen sotilaan sanonneen hänelle: "En pelännyt taistelukentällä, sillä unohdin olevani sotilas."

VASTUSTI H-AINEITA

Washington. — USA:n armeijan entinen kersantti sanoi tiistaina antamassaan todistajalausunnossa, että toiset sotilaat hänen yksiköstään vierittivät kranaatin hänen vuoteensa alle, koska hän oli vastustanut yksikössä laajalle levinnyttä huumausaineiden käyttöä.

Robert Parkinson sanoi senaatin komitealle, että kranaatti räjähti vuoteen alla aiheuttaen vakavia vammoja hänen jalkoihinsa, vatsaansa ja munuaisiinsa.

Ennätysmäinen viljavuori

Ottawa. — Neljän suurimman viljanvientimaan Canadan, Australian Argentiinan ja Yhdysvaltojen yhteinen vehnäylijäämä oli viime kuussa 2,471 miljardia bushelia, tiedoitti Canadan virallinen tietotoimisto tällä viikolla.

Canadalla oli tästä määrästä ylijäämävehnää n. 1,071 miljardia bushelia.

Brasilian diplomaatti kuolee seuraavaksi?

Sissit vaativat 183 poliittisen vangin vapauttamista sunnuntaiaamuun mennessä

Montevideo. — Brasiliassa tiistaina löydetyssä nootissa sanotaan, että ellei Uruguayn hallitus vapauta 183 poliittista vankia, niin brasilialainen diplomaatti teloitetaan ensi sunnuntaina kello 11 aamulla. Brasilialaisen diplomaatin lisäksi Uruguayn Tupamaron-sissit pitävät hallussaan erästä amerikkalaista "maatalousasiain erikoistuntijaa".

Tupamaron-sissit surmasivat aikaisemmin amerikkalaisen poliisineuvonantajan, Dan Mitrionen, joka kidnapattiin samanaikaisesti kuin brasilialainen diplomaattikin. Uruguayn hallitus kieltäytyi vapauttamasta poliittisia vankeja Mitrionen hengen pelastamiseksi.

Amerikkalainen 65-vuotias Claude Fly, joka toimii Uruguayn hallituksen maatalousasiain erikoistuntijana, kidnapattiin viikkoa myöhemin.

Tiistaina Tupamaron sissien sanottiin ryöstäneen kaksi Montevideon laitakaupungilla sijainnutta pankkia saaden yhdestä pankista saaliikseen noin $250,000 ja toisesta toistaiseksi tunnistamattoman summan.

Poliittiset kidnappaukset latinalaisen Amerikan maissa horjuttaa sotilasjunttahallituksia ja pakoittaa suurlähetystöt ajattelemaan enemmän turvallisuustoimenpiteitä kuin ulkopoliittisia asioita. Melkein kaikki viranomaiset ovat sitä mieltä, ettei tilanteelle löydetä ratkaisua.

Tähän mennessä Etelä-Amerikassa on kuluvan vuoden aikana suoritettu vähintään 18 onnistunutta kidnappausta.

Kidnappaajien uhriksi on joutunut latinalais—amerikkalaisten keskuudesta mm. Argentiinan entinen presidentti, Guatemalan ja Colombian entiset ulkoministerit. Ulkomaalaisista ovat joutuneet kidnappauksen kohteeksi mm. USA:n sotilasneuvonantajat ja muiden maiden suurlähettiläät sekä konsulit.

Tämän lisäksi on tehty satoja uhkauksia -kidnappausten suorittamiseksi ja koko latinalaisen Amerikan suurlähetystöjen arkistot ovat täyttymässä näistä uhkauksista.

Kidnappauksia on tänä vuonna käytetty sissien toimesta poliittisten vankien vapauttamiseksi ja ilmeisesti varojen hankkimiseksi sissijärjestöille, jotka toimivat kaupungeissa, missä ei ole viidakkojen suojaa.

UAW aloitti palkkaneuvottelut

Detroit. — American Motors-yhtiön ja United Auto Workers-union väliset palkka- ja työehtosopimusneuvottelut aloitettiin tällä viikolla.

Unio edustaa noin 11,000 tuntipalkkatyöläistä ja nyt voimassa oleva työehtosopimus menee umpeen lokakuun 16 päivänä.

Tähän mennessä ei ole kuitenkaan annettu tietoa työläisten esittämistä palkkavaatimuksista tai niiden suuruudesta.

Hirmumyrsky riehui Sudburyssa

Sudbury. — Tänä aamuna Sudburyn kaupungissa riehunut myrsky ja kaatosade aiheutti mahdollisesti miljoonien dollarien vahingot ja kaupungin pormestari Joe Fabbro julisti eräitä kaupungin osia hätätilanteen alaiseksi.

Lehtemme painoon mennessä myrskyn aiheuttamista vahingoista ei ollut saatavissa tarkempia tietoja.

14 maata vaatii Kiinan hyväksymistä

New York, YK. — Algeria, Albania, Kongo, Kuuba, Irak, Mali, Mauritania, Romania, Etelä-Jemen, Sudan, Syyria, Tansania, Jemen ja Zambia ovat esittäneet Yhdistyneille Kansakunnille vaatimuksen, että syyskuun 15 päivänä alkavassa YKn täysistunnossa otettaisiin käsiteltäväksi Kiinan hyväksymistä koskeva asia.

Yllämainitut maat pyytävät, että yleiskokouksessa otettaisiin esille asiakirja "Kiinan kansantasavallan lainmukaisten oikeuksien palauttaminen."

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Postityöläisiä edustava unioneuvosto ilmoitti tänä (torstai) aamuna, että postityöläiset Vancouverissa ja useilla muillakin paikkakunnilla ovat 24 tunnin lakossa.

Moskova. — Neuvostoliiton uutistoimisto TASS ilmoitti keskiviikkoiltana, että kuuden sosialistisen maan johtohenkilöt ovat saapuneet Neuvostoliittoon keskustellakseen neuvostojohdon kanssa. Bulgarian, Unkarin, Itä-Saksan, Puolan, Romanian ja Tshekkoslovakian johtajien uskotaan keskustelevan neuvostojohdon kanssa äskettäin allekirjoitetusta NL:n ja Länsi-Saksan välisestä hyökkäämättömyyssopimuksesta.

Hamilton, Ont. — Täällä keskiviikkona riehunut myrsky ja kaatosade jätti kaupungin kaaosmaiseen tilaan. Sateen ja myrskyn ilmoitetaan kaataneen sähkölinjoja, tukkineen viemäreitä, jättäneen veden valtaan kellareita ja katkoneen katuja sekä teitä.

Washington. — Yhdysvaltain senaatti hyväksyi keskiviikkona presidentti Nixonin aikaisemmin ehdottaman ohjusvastaisen (ABM) systeemin rakentamisen äänin 53—45. Nyt suoritettu äänestys lopetti kolme viikkoa kestäneen keskustelun, jonka aikana ABM-systeemiä vastustaneet senaattorit sanoivat sitä mitääntekemättömäksi.

St. John's, Nfld. — Avomerellä keskiviikkona tapahtuneessa canadalaisen ja portugalilaisen kalastusaluksen yhteentörmäyksessä pelätään hukkuneen 7 kalastajaa. 92 kalastajaa ilmoitetaan pelastetun portugalilaisesta aluksesta, joka upposi kovan merenkäynnin aikana. Canadalainen alus kärsi vain vähäisiä vaurioita.

SENAATTI HYLKÄSI NIXONIN VETOPÄÄTÖKSEN

Washington. — USA:n senaatti äänesti tällä viikolla ylivoimaisesti presidentti Richard Nixonin aikaisemmin veto-oikeudellaan kumoaman ja kongressin aiemmin hyväksymän lakiluonnoksen puolesta. Senaatti hyväksyi Nixonin veto-oikeudellaan kumoaman $4.4 miljardin lisämäärärahan Yhdysvaltojen koululaitokselle.

Senaatti äänesti määrärahojen hyväksymisen puolesta 77—16. Tämä oli jo toinen kerta kuluvan vuoden aikana kun Nixonin veto-oikeudellaan kumoama lakiluonnos on tullut hyväksytyksi senaatissa ja Nixonin päätös kumotuksi.

Kaikki Nixonin puolesta äänensä antaneet senaattorit kuuluvat republikaanipuolueeseen. Mutta kaksikymmentäkolme muuta republikaanipuolueeseen kuuluvaa senaattoria äänesti Nixonia vastaan.

Nixon käytti opetusmäärärahoja vastaan veto-oikeuttaan samanaikaisesti kun hän hylkäsi lisämäärärahaehdotukset lääkintähuoltoon ja asuinrakennustuotannon tarpeisiin.

Tällöin Nixon sanoi pyrkivänsä pysäyttämään elinkustannusten herkeämättömän nousun ja kaventamaan liittohallituksen budjetin vajausta.

Nixonin veto osoitti, että USA:n hallitus aikoi ratkaista hillittömän asekilvan ja Indokiinan sodan aiheuttamat inflaatio-ongelmansa kaventamalla sosiaalitarpeisiin myönnettäviä määrärahoja sotilaskuluihin kajoamatta.

Kongressi oli ennen Nixonin käyttämää veto-oikeuttaan hyväksynyt kaksi lakiluonnosta, jotka edellyttivät $18 miljardin määrärahojen myöntämistä koululaitoksen, lääkintähuollon ja asuinrakennusteollisuuden tarpeisiin.

Käyttäessään veto-oikeutta Nixon väitti, että nämä kaksi kongressin hyväksymää lakiluonnosta ylittävät budjetin lähes miljardilla dollarilla ja aiheuttaisivat inflaation kasvuvauhdin lisääntymisen.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Työttömyys ei poistu puhein

Jatkuvan työvoimatutkimuksenkaan mukaan laaditut työttömyysluvut eivät anna oikeaa kuvaa Canadassa tällä hetkellä vallitsevasta työttömyystilanteesta. Maassamme on suuri määrä sellaisia työläisiä, jotka eivät ilmoittaudu työvoimaviranomaisille, vaikka ovatkin valmiit ansiotyöhön silloin kun työtä on riittävästi tarjolla. Paljon on myös sellaisia työläisiä, joiden työttömyysvakuutusmerkit ovat loppuneet ja heidät on sen jälkeen poistettu työttömien kortistosta.

Yllä olevan perusteella voimme viitata Canadan virallisen tietotoimiston numeroihin, joiden mukaan heinäkuussa oli maassamme 518,000 työtöntä, eli 5.8 prosenttia kokonaistyövoimamäärästä. Kun siis otetaan alussa mainitut seikat huomioon, niin työttömiä on mahdollisesti paljon enemmän kuin "viralliset" tiedot osoittavat.

Tämä nyt kymmenvuotiskauden ennätysmäiseen tasoon kohonnut työttömyys johtuu tilastotietotoimiston selostuksen mukaan osittain tiukan rahan olosuhteista ja muista inflaation vastaisista ohjelmista.

Työttömyyden ongelman poistaminen vaatii Canadassa lähiaikoina uusien teollisten ja palvelusammattien työpaikkojen luomista, mutta se lisäksi se vaatii mitä nopeimpia ja tarmokkaimpia toimenpiteitä työvoiman uudelleenkouluttamiseksi sekä työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi.

Tällainen toiminta olisi tutkittava heti ja suunniteltava nopeassa tahdissa sekä varat siihen hankittava valtiovallan toimenpitein työnantajilta.

Työttömyys ei tule poistumaan Canadasta pelkillä puheilla, joita on saatu kuulla hallitusmiesten huulilta tulleina vaan työttömyyden poistamiseksi tarvitaan konkriittisia tekoja niiden piirien taholta, joiden hallussa ovat maamme kehitykset tarvittavat rahat.

Lakko on vanha ja pätevä

Lakko, työseisaus tai mielenosoitus työpaikalla on siksi vakava asia, ettei sitä käytetä cikä tulla käyttämään kevytmielisesti, vaikka Canadan hallitus onkin vihjaillut, jotta postityöläiset lakkoilevat "noin vain" ja on uhannut jopa pakollisella ratkaisulla postikiistassa.

Työntekijälle lakko on kuitenkin usein ainoa keino, jolla palkka- ja työehtosopimusasiat saadaan järjestykseen ja sen vuoksi lakko taistelukeinona elää ja tulee elämään.

Historia osoittaa, että työläiset ovat saaneet päättäväisillä neuvotteluilla, lakoilla, työseisauksilla tai mielenosoituksilla parannuksia entisiin työehtosopimuksiinsa.

Tämä on osoituksena siitä, että työläiset ovat voineet välttää palkkataisteluissa käyttämiensä keinojen avulla vanhentuneisiin palkka- ja työehtosopimuksiin tyytymisen.

Suhtautuminen lakkoon työntekijäin keskuudessa on saanut asiallisen sävyn. Puheille "korpilakoista" ja "laittomista lakoista" hymyillään, koska tiedetään, mistä todella on kysymys. Alkaa näyttää myös ilmeiseltä että nyt Canadan yhteen kaikkein eniten huomiota kiinnitettyyn palkkataisteluun — postityöläisten — osallistuvien työntekijäin keskuudesta on myös poistumassa turmiollinen tunnus: "Pois politiikka ammattiyhdistysliikkeestä."

Nyt tajutaan, että ammattiyhdistysliike on työväen etujärjestö, jonka tehtävänä on ajaa työväenpolitiikkaa.

Työväenliikkeen ja erityisesti ammattiyhdistysliikkeen pitäisi oppimismielessä tutkia tarkoin niitä kokemuksia, joita viimeaikaisista lakoista on saatu. Työntekijät pysäyttävät työmaat silloin kun se on katsottu tarpeelliseksi, eikä kukaan lakkoile huvin vuoksi.

Toisaalta voidaan havaita, että mm. postityöläiset ovat oppineet käyttämään erilaisia taistelumuotoja järjestelmällisesti ja joustavasti: on ollut vain 24 tunnin tai nk. "kiertäviä lakkoja", jotka ovat saaneet maamme hallituksen tukalaan asemaan.

Toivottavaa olisi, että postityöläisille myönnettäisiin mahdollisimman pian heitä tyydyttävä palkankorotus ja lopetettaisiin puheet pakollisesta sopimuksesta joka tulisi vain heikentämään entisestäänkin heiluvalla pohjalla olevaa postipalvelumme.

Vertailun vuoksi voidaan silmätä viikonvaihteessa Torontossa allekirjoitettua nosturienkäyttäjien saamaa palkankorotusta postityöläisten esittämiin palkkavaatimuksiin.

Kyseiset nosturinkäyttäjät voittivat kireissä neuvotteluissa (ilman lakkoutumista) $3.00 tuntipalkankorotuksen kolmen vuoden sopimusajalla. Tämä kolmen vuoden ajalla tuleva palkankorotus on suurempi kuin postityöläisten nykyinen peruspalkka. Postityöläiset vaativat vain 58 sentin rahallista tuntipalkankorotusta sekä joitakin reunaehtuuksia ja hallitus valittaa tämän johtavan maamme kohti inflaation tuhoa.

Vapaus yhtyy kaikkiin niihin hyvää tahtoviin canadalaispiireihin, jotka vaativat hallitusta sopimaan meneillään olevan postikiistan rauhallisesti neuvottelulla ilman uhkailemista pakkopelillä tai postilaitoksen sulkemisella uhkaillen.

Hermokaasu-upotuksesta

Saksalaiset upottivat Itämereen — tiettävästi kolmeen eri paikkaan — vähän ennen toisen maailmansodan päättymistä noin 5,000 sinappikaasupommia. Nyt on näillä Itämeren alueilla alettu pelkäämään, että noin 25 vuotta sitten upotetut pommit voivat alkaa vuotamaan tätä tappavaa kaasua Itämeren veteen. Sinappikaasupommien johdosta on alettu laajat tutkimukset ja onpa jo puhuttu mahdollisesta pommien nostamisesta ja muualle siirtämisestä.

Mutta aikaisemmat pommiupotukset sen paremmin kuin maailmanlaajuinen protestiaaltokaan ei estänyt Yhdysvaltojen armeijaa hyväksymästä uusiin pommiupotuksiin Atlantilla.

Tätä kirjoitettaessa jenkit valmistelevat Liberty-laivan upottamista hermokaasuraketillasteineen Floridan rannikon ja Bahaman saaren väliselle alueelle. Laivan mukana upotetaan 12,500 hermokaasurakettia jenkkien toimesta huolimatta maailman kansojen esittämistä vastalauseista.

YK:n pääsihteeri esitti lausunnon jossa sanottiin että hermokaasun upottaminen on vastoin YK:n 1967 tekemää päätöstä ja Genevessä 1965 tehtyä sopimusta merten saastuttamisen ehkäisemiseksi.

Mutta tästä huolimatta USA näytti jälleen "herruuttaan" selittämällä, ettei hermokaasua sisältävät raketit ole vaaraksi inhimilliselle elämälle ja jos ne aiheuttaisivat joitakin haittatekijöitä, ne olisivat lyhytaikaisia, rajoitettuja ja vähäisiä.

Toivottavaa olisi, että kemiallisten aseiden tuhoamiseen ryhdyttäisiin niin huolella, ettei jälkipolvien tarvitsisi olla huolissaan niiden suhteen, kuten nyt on tapahtunut saksalaisten sinappikaasupommien vuoksi.

TASS:n huomioitsija Igor Orlov:

Neuvostoliiton ja Länsi-Saksan sopimus tärkeä virstanpylväs

Moskova. — Realismi on kaikkein kuvaavin piirre Neuvostoliiton ja Saksan liittotasavallan väliselle sopimukselle, jonka näiden maiden hallitusten päämiehet ja ulkoministerit allekirjoittivat äskettäin Moskovassa, toteaa uutistoimisto TASS:n huomioitsija Igor Orlov kommentissaan. Sopimus koskettelee Euroopan politiikan pääkysymyksiä. Tärkein niistä on yleisen arvion mukaan Euroopan nykyisten rajojen horjumattomuuden, toisen maailmansodan ja sen jälkeisen kehityksen tuloksena syntyneiden realiteettien tunnustaminen.

Molemmat osapuolet pitävät horjumattomina kaikkien Euroopan valtioiden rajoja, myös Oderin-Neissen linjaa, joka on Puolan länsiraja, sekä Länsi-Saksan ja DDR:n välistä rajaa.

Tämä realiteettien tunnustaminen on seurausta sen tajuamisesta, että rauha Euroopassa voidaan säilyttää vain siinä tapauksessa, että kukaan ei esitä vaatimuksia nykyrajojen suhteen. Siksi onkin tärkeää, että molemmat osapuolet sitoutuvat varjelemaan kaikkien Euroopan valtioiden alueellista koskemattomuutta niiden nykyisten rajojen puitteissa.

Realismi on ominaista myös Neuvostoliiton ja Saksan liittotasavallan sitoumukselle olla ratkaisematta kiistakysymyksiä asevoiman tai sen uhkaamisen avulla, mikä vastaa YK:n peruslinjaa.

Sopimus avaa näkymiä niin ikään keskinäisesti edullisen taloudellisen, tieteellis-teknisen ja kulttuuriyhteistyön laajentamiselle Neuvostoliiton ja Länsi-Saksan välillä.

Kuten monet kommentaattorit ovat oikeutetusti todenneet, ulottuu sopimuksen merkitys kahden maan välisiä suhteita paljon laajemmalle. Se vaikuttaa tervehdyttävästi Euroopan poliittiseen ilmapiiriin ja saattaa jossain vaiheessa parantaa yleistä kansainvälistä tilannetta. Sopimus on todella tärkeä virstanpylväs Euroopan sodanjälkeisessä historiassa.

Sopimus osoittaa havainnollisesti, kuinka hedelmällisiä voivat olla tulokset kahden maan viisaasta tavasta pyrkiä ratkaisemaan tärkeät ongelmat. Sopimuksen lähtökohtana on pyrkimys toimia jännityksen lieventämiseksi, rauhanomaisen kanssakäymisen kehittämiseksi eri maiden välillä ja turvallisuuden lujittamiseksi Euroopassa.

Tietenkään ei voida sulkea silmiä siltä tosiasialta, että Länsi-Saksassa on voimia, joita ei miellytä tällainen kehityksen suunta, mutta tällaiset piirit saavat yhä vähemmän kannatusta.

Sopimuksen solmiminen vahvistaa vakuuttavasti reaalista mahdollisuutta ratkaista Euroopan turvallisuusongelma kokonaisuudessaan. Se osoittaa, että Euroopassa on kehittynyt uusi tilanne, joka vaatii molemminpuolisten etujen huomioonottamista ja yhteistä etsintää rauhan ja turvallisuuden tiellä.

Nimenomaan tällaiseen päämäärään ovat tähdänneet sosialististen maiden ehdotukset Euroopan turvallisuus-kokouksen kollekutsumisesta. Neuvostoliiton kanta on selvä ja johdonmukainen. "Yhdessä liittolaistemme kanssa pyrimme siihen, että Euroopan mantereella tapahtuisi jännityksen laukeaminen ‚kehittyisi kaikille hyödyllinen yhteistyö", sanoi 12. kesäkuuta NKPn pääsihteeri Leonid Brezhnev vaalikokouspuheessaan.

Uusi sopimus on tärkeä vaihe tällä tiellä.

NL:n JA L-SAKSAN SOPIMUKSEN TEKSTI

Teksti kuuluu seuraavasti:

Haluten osallistua rauhan ja turvallisuuden lujittamiseen Euroopassa,

vakuuttuneina siitä, että valtioiden välinen rauhanomainen yhteistyö Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan pohjalla vastaa kansojen hartaita toivomuksia ja kansainvälisen rauhan yleisiä etuja,

arvostaen sitä, että osapuolten aikaisemmin soveltamat sovitut toimenpiteet, erityisesti 13. 9. 1955 allekirjoitettu sopimus diplomaattisten suhteiden perustamisesta, ovat luoneet sosoveliaat olosuhteet uusille tärkeille askelille, joiden tarkoituksena on kehittää edelleen ja lujittaa sopimuksen osapuolia olevien maiden molemminpuolisia suhteita, haluten ilmaista sopimusmuodossa vakaan päätöksensä parantaa ja laajentaa sopimusmaiden välistä yhteistyötä, taloudelliset suhteet sekä tieteelliset, tekniset ja kulttuuriyhteydet mukaan luettuina molempien osapuolten edun mukaisesti,

korkeat sopimuspuolet ovat sopineet seuraavasti:

1. Artikla

Saksan liittotasavalta ja Sosialististen neuvostotasavaltojen liitto pitävät politiikkansa tärkeänä päämääränä kansainvälisen rauhan säilyttämistä ja jännityksen vähentämistä.

Ne vahvistavat pyrkimyksensä edistää Euroopan tilanteen normalisoimista ja rauhanomaisten suhteiden kehittämistä kaikkien maiden välillä, ja pitävät tämän toiminnan lähtökohtana tällä alueella vallitsevaa todellista tilannetta.

2. Artikla

Saksan liittotasavalta ja Sosialististen neuvostotasavaltojen liitto pitävät keskinäisissä suhteissaan sekä Euroopan ja kansainvälisen turvallisuuden varmistamisessa ohjeenaan Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjassa julkaistuja tarkoitusperiä ja periaatteita. Täten ne ratkaisevat kiistansa ainoastaan rauhanomaisin menetelmin ja lupautuvat pidättäytymään väkivallan käytöstä tai väkivallalla uhkaamisesta Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan 2. artiklan mukaisesti kaikissa kysymyksissä, jotka koskevat Euroopan turvallisuutta tai kansainvälistä turvallisuutta sekä näiden maiden molemminpuolisia suhteita.

3. Artikla

Edellä mainittujen pyrkimysten ja periaatteiden mukaisesti Saksan liittotasavalta ja Sosialististen neuvostotasavaltojen liitto yhdessä toteavat, että Euroopan rauha voidaan säilyttää vain, mikäli kukaan ei loukkaa maiden välisiä nykyisiä rajoja.

— Ne sitoutuvat kunnioittamaan rajoituksetta kaikkien Euroopan valtioiden alueellista koskemattomuutta niitten nykyisten rajojen mukaisesti.

— ne ilmoittavat, että niillä ei ole mitään alueellisia vaatimuksia ketään kohtaan ja että ne eivät tulevaisuudessakaan esitä tällaisia vaatimuksia;

— ne pitävät sekä nyt että tulevaisuudessa kaikkien Euroopan maiden rajoja ‚sellaisina kuin ne tämän sopimuksen allekirjoituspäivämääränä ovat, loukkaamattomina, mukaan luettuna Oderin-Neissen linja, joka muodostaa Puolan kansantasavallan länsirajan sekä Saksan liittotasavallan ja Saksan demokraattisen tasavallan välisen rajan.

4. Artikla

Tämä Saksan liittotasavallan ja Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton välinen sopimus ei vaikuta mihinkään kaksipuolisiin tai useampipuolisiin sopimuksiin tai järjestelyihin, joihin nämä maat ovat aikaisemmin sitoutuneet.

5. Artikla

Tämä sopimus on ratifioitava ja astuu voimaan ratiointiasiakirjojen vaihdon päivämääränä. Ratifiointiasiakirjojen vaihto tapahtuu Bonnissa.

Laadittu Moskovassa elokuun 12. päivänä 1970 kahtena alkuperäiskappaleena sekä saksan että venäjän kielillä. Molemmat tekstit ovat yhtäläisesti sitovia.

FNL:n voittoja

Hanoi. — Nabon länsiosissa, Mekong-joen suistossa toimivat FNL:n joukot tekivät heinäkuussa hyökkäyksiä maakunnan kuuteen keskuspaikkaan ja 53 strategiseen kylään. Tällöin saatettiin taistelukyvyttömäksi yli 3,200 vastustajan miestä. Huhti—kesäkuun välisenä aikana FNL:n joukot surmasivat ja haavoittivat 1,600 amerikkalais-saigonilaisiin joukkoihin kuuluvaa sotilasta Thi Rau Motin maakunnassa ja pudottivat 15 lentokonetta. Vastustaja menetti lisäksi 37 sotilasautoa, joista 11 panssarivaunua ja panssaroitua kuljetusautoa, sekä 6 tykkiä. Tänä aikana räjäytettiin 60 kuljetusjunaa ja 4 pommivarastoa.

Thua Thienin maakunnassa saatettiin 30. heinäkuuta 5. elokuuta taistelukyvyttömiksi yli 200 saigonilaista sotilasta ja pudotettiin 16 helikopteria.

"Joulun" avustajille

Vanhojen perinteiden mukaan hyvissä ajoin ennen joulua ilmestyvän Canadan ja Yhdysvaltain suomalaisten yhteiseen "Joulu"-julkaisuun halutaan avustajien kirjoituksia ja niihin liittyviä kuvia. Lyhyet novellit, kertomukset, muistelmat, runot ja käännöksetkin ovat lämpimästi tervetulleita. Kuvat — käytettäväksi hyväksyttävät ja syystä tai toisesta käyttämättä jäävät — palautetaan pyynnön perusteella lähettäjille.

Olkaa ystävällisiä ja lähettäkää avustuksenne mahdollisimman aikaisin, ja viimeistään lokakuun 5 päivään mennessä.

Etukäteen arvostetusta avustuksesta kiittäen,

"Joulun" toimitus
Box 69, Sudbury, Ont.

Bill Cunningham toimii CBC:n TV:n ja radion reportterina Kaakkois-Aasiassa. Hänen työnsä on mielenkiintoista, mutta mr Cunningham myöntää olevansa toisinaan peloissaan kun hän siirtyy kameramiesten kerralla tarkka-ampujien ulottuville Vietnamissa ja Kambodzhassa. Mr. Cunningham on toiminut Hongkongista viimeiset kaksi vuotta. Yllä hän on kuvattuna antamassa raporttia TV-lähetystä varten.

Tosiasioita imperialismista

Imperialistiset suurvallat, lähinnä USA, ryöstävät ja sortavat kansoja uuskolonialismin keinoin. Pelkästään vuosina 1962—66 ulkomaiset monopolit veivät kehitysmaista voittoja ja osinkoja lähes 25 miljardin dollarin edestä.

* * *

Imperialistimaissa, missä virallinen propaganda johtaa joukkoja harhaan, uusfasistiset liikkeet leviävät. Yhdysvalloissa toimii 2,600 äärioikeistolaista järjestöä jäsenmäärän ollessa satoja tuhansia.

Yhdysvalloissa elää 22 miljoonaa neekeria toisen luokan kansalaisina. Myös muut vähemmistökansallisuudet, meksikolaiset, puerto-ricolaiset ja juutalaiset ovat syrjinnän kohteena. Neekerit muodostavat noin 11 prosenttia väestöstä ja yli 20 prosenttia työväenluokasta, mutta heidän keskipalkkansa on vain 53 prosenttia valkoisten työläisten palkoista ja etelävaltioissa vain 30—40 prosenttia.

Työttömyys suurten kaupunkien neekerighetoissa nousee usein 50 prosenttiin.

* * *

Kehittyneissä kapitalistisissa maissa on 200 miljoonaa työläistä. Kapitalistit anastavat näiden työläisten työn luoman lisäarvon, joka pelkästään Yhdysvalloissa, missä on 65 miljoonaa työläistä ja muita palkkatyöntekijöitä, nousee vuosittain 315,00 miljoonaan dollariin (1967). Nämä arvot olisi voitu käyttää miljoonien uusien työpaikkojen luomiseen, asuntopulan ja muiden polttavien ongelmien ratkaisemiseen, opetuksen ja terveydenhuollon parantamiseen. Mutta nämä arvot menevät pienen yläluokan kerroksen ylelliseen elämään ja varustelumenojen lisäämiseen. Samanaikaisesti yhä suurempi määrä ihmisiä kehittyneissä kapitalistimaissa menettää henkensä tai vammautuu teollisuustapaturmissa. USA:ssa kuolee tuotannossa joka päivä 55 ihmistä, 8,500 menettää työkykynsä ja 27,500 loukkaantuu.

* * *

Lisääntyvien vaikeuksien, voimistuvan riiston, taantumuksen ja militarismin edessä kapitalistimaiden työtätekevät puolustavat yhä aktiivisemmin oikeuksiaan, rauhaa, edistystä ja demokratiaa. Palkannauttijoiden lukumäärän noustua kapitalistisissa maissa 50—100 prosentilla sotaa edeltäneeseen tasoon verrattuna lakkojen lukumäärä on lisääntynyt 250 prosenttia. Lakoissa esitetään paitsi taloudellisia yhä enemmän poliittisia vaatimuksia. Lakkolaisten lukumäärä kehittyneissä kapitalistisissa maissa nousi 25—27 miljoonasta 1958 57—58 miljoonaan 1968.

Sähköveturit

Helsinki. — Suomalaiset ja neuvostoliittolaiset sähköveturiasiantuntijaryhmät tapaavat vielä tämän kuun lopussa Helsingissä Suomeen tilattavien neuvostoliittolaisten sähköveturien teknisten yksityiskohtien selvittämiseksi.

Vasta elo—syyskuun vaihteen jälkeen voitaneen kauan valmisteilla ollut sähköveturien tilaussopimus allekirjoittaa. Vielä kesken olevien teknisten neuvottelujen ei katsota hidastavan sähköveturien varsinaista tilausta, josta eduskunta on jo tehnyt periaatepäätöksensä, kerrottiin rautatiehallituksesta.

Suomalainen asiantuntijaryhmä kävi heinä—elokuun vaihteessa Neuvostoliitossa Rostovin sähköveturitehtailla keskustelemassa teknisten yksityiskohtien ratkaisuista, mutta tässä vaiheessa ei valmista vielä syntynyt.

PÄIVÄN PAKINA

SITTEN KUN ON JO MYÖHÄISTÄ

Kun järvestä kuolivat kaikki kalat, menivät kalastusyhdistyksen ukot tehtailijan puheille ja esittivät, että tehdas lopettaisi myrkkyjen laskemisen veteen, sitten ehkä muutaman vuoden kuluttua voitaisiin yrittää uuden kalakannan kasvattamista järvessä.

— Eivät ne kalat meidän myrkkyihimme ole kuolleet, sanoi tehtailija. — Mihinkä lienevät kuolleet. Te vain väitätte tuommoista kun tehdas nyt sattuu sijaitsemaan kyseisen järven rannalla.

Kalastusyhdistys nosti syytteen ja vaati korvausta. Se hävisi jutun, eikä saanut korvauksia.

Kun pihoista kuolivat kaikki omenapuut ja marjapensaat, menivät omakotiyhdistyksen tädit ja sedät tehtailijan puheille ja esittivät, että tehdas lopettaisi myrkkykaasujen ilmaan laskemisen, sitten ehkä muutaman vuoden kuluttua saataisiin satoa uusista omenapuista ja marjapensaista.

— Eivät ne meidän kaasuihimme kuolleet ole, mitkä lienevät taudit tappaneet. Te vain väitätte tuommoista kun tehtaan piippu sattuu näkymään pihaanne, sanoi tehtailija.

Omakotiyhdistyskin hävisi oikeusjutun.

Eräänä kuumana kesänä ei lapsia saatu estetyksi uimasta järvessä ja syksyllä kaikki lapset olivat kuolleet. Työttömiksi jääneet kansakoulunopettajat menivät tehtailijan puheille ja saivat työtä tehtaan ammattikoulun opettajina. Ammattikoulu muuten sijaitsi 30 mailin päässä.

Vanhemmat ihmiset alkoivat kuolla omituiseen hengenahdistukseen ja tehdas antoi huomattavan apurahan eräälle lääketieteen tohtorille, joka laajan tutkimuksen tuloksena ilmoitti taudin johtuvan perintötekijöistä. Ainoa torjuntakeino perinnöllistä sairaustaipumusta vastaan on, selitti tohtori, hengityssuojalaite. Kunnallisvaltuusto päätti, että suojalaitteen käyttö oli pakollinen kaikille yhden vuoden täyttänelle ja kunnan alueella vähintään yhden kuukauden asuville. Valtuustossa käytiin kovaa keskustelua siitä, että oliko kuntalaisten maksettava laitteet itse vai kustantaisiko kunta osan niiden hinnasta. Kuka voitti valtuuston kokouksessa?: kunta osti armeijan ylijäämävarastosta suuren määrän kaasunaamareita ja möi ne edelleen kuntalaisille ottamatta mitään välityspalkkiota.

Pian tämän jälkeen puhkesi useita nuorisomellakoita. Psykologiaa harrastava eräs kuntalainen selitti niiden johtuvan siitä, että kaasunaamarit häiritsivät nuorten keskinäistä kanssakäymistä. Hän sai tästä äkkijyrkän radikaalin maineen, mutta hänen aloitteensa johti suureen edistykselliseen uudistukseen; kunta ryhtyi järjestämään viikonloppuisin nuorisolle kohtuuhintaisia linja-automatkoja paikkakunnille, joilla vielä saattoi oleskella ilman kaasunaamaria.

Silloin tällöin tapahtui vielä, että joku jossain väen kokouksessa syytti tehdasta paikkakunnan myrkyttämisestä ja yllytti nostamaan syytteitä ja vaatimaan korvauksia. Mutta vanhat kokeneet kalastajayhdistyksen ja omakotiyhdistyksen veteraanit tukkivat näiltä intoilijoilta suun viittaamalla omiin kokemuksiinsa sekä siihen, että monilta muilta paikkakunnilta tehtaat ovat siirtyneet pois kun niitä on ahdisteltu, ja ihmiset ovat joutuneet työttömiksi sekä ankaraan puutteeseen.

Argentiinaanhan se tässäkin puheenaiheena ollut tehdas loppujen lopuksi siirrettiin, mutta se tapahtui vasta sen jälkeen kun järviveden puhdistaminen niin, että se olisi ollut vaaratonta tehtaan koneistolle, alkoi käydä taloudellisesti kannattamattomaksi.

Tää korutont' on kertomaa, mutta voidaanhan sitä paljon puhuttua saastutusongelmaa katsoa tästäkin kulmasta ja ryhtyä toimimaan sen ratkaisemiseksi täydellä teholla.

On myös mielenkiintoista odotella kuinka tulee käymään siinä Barney Lamm'in nostamassa oikeusjutussa, missä hän vaatii Kenoran alueella toimivalta Dryden paperi- ja Drydenin kemikaalitehtailta korvauksia, koska hän selittää menettäneensä "huvikalastusbusineksen" omistajana huomattavasti tuloja sen johdosta kun kyseisten tehtaiden sanotaan saastuttaneen elohopealla Wabigoon- ja English-joet.

Mainitut tehtaat ei ole mitään eilisen teeren poikasia sillä ne kuuluvat täydellisesti Anglo-Canadian Pulp and Paper Mills-yhtiön omistukseen. Mainitun yhtiön pääkonttori sijaitsee Quebec Cityssä.

Mutta jälkestäpäin sitten kuullaan kuinka siinä kävi.

— Nyrkki.

Urheilukuulumisia

NORPOTH PÄÄSTELI 7.49,6

Köln. — Harald Norpoth uhkaili omaa Euroopan ennätystään 3.000 metrillä saavuttaen Kölnissa voittoajan 7.49,6. Tulos on 4,4 sekuntia heikompi vuodelta 1967 olevaa EE:tä. Estejuoksun ME-mies Australian Kerry O'Brien tuli nyt sileällä toiseksi ajalla 7.50,8.

Belgian Andre de Hertoghe voitti 1,500 metrin kiritaistelun ajalla 3,39,5. Toisena oli Jyrgen May 3.40,7. Ranskan EE-mies Jean Wadoux johti vielä 450 metriä ennen maalia, mutta kadotti sitten rytminsä ja putosi yhdeksänneksi.

3,000 m: 1) Harald Norpoth, L-Saksa 7.49,6, 2) Kerry O'Brien Australia 7.50,8, 3) Puttemans Belgia 7.51,8.

200 m: 1) Roberts, Trinidad 20,8, 2) Vaughan USA 20,9.

Seiväs: 1) Ohl, L-Saksa 520, 2) Tracanelli Ranska 520.

Keihäs: 1) Wolfermann L-Saksa 82,25, 2) Skinner USA 79,08.

Korkeus: 1) Peckham, Australia 213.

100 m: 1) Hart USA 10,2, 2) Vaughan USA 10,2, 3) Roberts Trinidad 10,4.

Moukari: 1) Beyer L-Saksa 70,40, 2) Fahsl L-Saksa 68,43, 3) Ishida Japani 68,19.

Naiset: 800 m: 1) Ilja Keizer-Lamann Hollanti 2.04,6, 2) Anna-Maria Nenzell Ruotsi 2.05,4. 400 m: 1) Kathy Hammond USA 53,1, 100 m: Iris Davis USA 11,4. 100 m:n aidat: 1) Pamela Kilborn Australia 13,2.

LARSSON 16.41,5

Varberg. — Larsson saavutti Varbergissa Ruotsin uintimestaruuskilpailuissa 1,500 metrillä uuden maansa ennätyksen 16.41,5. Se on 21,5 sekuntia parempi Peter Eeilin kaksi vuotta sitten uimaa ennätystä.

Myös toiseksi tullut Hasse Ljungberg alitti entisen ennätyksen ajallaan 16.59,6.

NEVALA EI PETÄ YLEISÖÄÄN 84,52

Vaasan Kiiston piirikunnallisissa syntyi Pauli Nevalan voittotulos 84,52 viimeisellä heitolla. Toinen hyväksytty heitto kantoi 81.62. Nevala kilpaili ennen Kouvolan Kalevan Kisoja vielä Kuortaneella.

Muista tuloksista mainittakoon Jurvan Jouko Mäenpään kiekkotulos 56,08 sekä "ikinuoren" Jorma Ehrströmin voittoaika sadalla metrillä 10,8.

KALEVAN KISOISTA

Kouvola. — Kalevan kisojen ensimmäinen päivä jätti hieman ristiriitaisia tunnelmia. Koko kesän jatkunut yleisurheilun tason nousu antoi aihetta odottaa, että nyt nähdään Kouvolassa kisat, jonka moisia ei SM-kilpailujen historia tunne. Mutta kuinkas kävikään? Yrityshalua oli esimkympillä vaikka kuinka mutta yksi ja toinen läkähtyi kovaan vauhtiin ja niin lopulta voitto heltisi jälleen yli 29 minuutin tuloksella.

TULOKSIA

100 m., miehet: 1) Raimo Vilen 10.6; 2) Jarkko Tapola 10.8; 3) Juhani Kotikoski 10.8.

10,000 m: 1) Rauno Mattila 29.12.6; 2) Pekka Tiihonen 29.22.4; 3) Markku Salminen 29.25.2.

Moukari: 1) Risto Miettinen 65.52; 2) Hannu Vuorela 64.04; 3) Paavo Kärki 63.74.

1500 m, naiset: 1) Pirjo Vihonen 4.29.9; 2) Leena Tynys 4.30.3 3) Sinikka Tyynelä 4.36.3.

200 m:n aidat, naiset: 1) Sirkka Norrlund 28,4; 2) Hannele Harju 28,9; 3) Aila Haapala 29,2.

Kiekko, naiset: 1) Marjatta Kuuluvainen 46.62; 2) Marja-Leena Karttunen 43.30; 3) Aura-Liisa Laihorinne 41.54.

Kalevan maljan pisteet ensimmäisen päivän jäljeissa: Helsingin Kisa-Veikot 21, Kuopion Poliisi-Urheilijat 7, Vuoksenniskan Vesa 7, Nilsiän Nujakka 5, Tampereen Pyrintö 4, Viipurin Urheilijat 4.

RICKY BRUCH KUULAA 19.00

Malmö. — Ricky Bruch teki viime viikolla Ruotsin kärkituloksen tällä kaudella kuulantyönnössä. Hän sai tulokseksen 19.00. Kiekonheitossa hän sai tulokseen 64.45. Ylimääräisellä heitolla hän sai 64.74.

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
PUH. 485-2918
1695 Bayview Ave.
(Lähellä Eglintonia)
TORONTO, ONT.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta.
— Kesäaukiolaajat: —
Maanant. — Keskiv. ... 8—6
Torst. — Perjant. ... 8—8
Lauantaisin ... 8—2

LASTEN SATUKIRJOJA
Kuvitettuja
Näissä kirjoissa on mieluisia lukemista lapsille.

Juhani Konkka: KUKON KULTAJYVÄ Sid. 117 sivua .75
Aili Somersalo: KIMMON MATKA SATULINNAAN, sid. .75
L. F. Perkins: HOLLANTILAISET KAKSOSET, sid. .75
Aili Konttinen: JOULUTONTUN KESKSATU Sid., 79 sivua .75
Aili Somersalo: SEIKKAILIJA UNIKKOSAARELLA, sid. .75
Liisa Komonen: VIISAAT SUKSET Sid., 80 sivua .75
Nelma Sibelius: TAIKAKUVASTIN Sid., 56 sivua .75
Nelma Sibelius: MERENKUNINKAAN KRUUNUHELMET, sid. .75
Nelma Sibelius: SATU HARPPUMESTARIN VIULUSTA, sid. .75
Yrjö Salo: JOULUTONTUN SAAPPAAT Sid. .75
MAKS JA MORITS, kertomus kahden pojan seitsemästä kepposesta, nid. .50
ERI MAIDEN PARHAAT SADUT Sid. 1.00
Tyyni Haavio: KULTAISET AAPISSADUT Sid. 1.00
Joel Lehtonen: TARULINNA Sid., 187 sivua 1.50
Barbra Ring: METSÄHIIRI Sid. 153 sivua 1.25
P. L. Travers: MAIJA POPPANEN Sid., 147 sivua 1,25
Aili Konttinen: LASTEN KULTAINEN KALEVALA, sid. 86 sivua 1.50 Väinämöisen seikkailuja, kuvitettu.
Postitilauksiin lisättävä postikulut seuraavasti:
1 kirjasta 14c — 2 kirjasta 20c
3 kirjasta 25c
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Ltd.
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Kloorikaasusta 59 sairaalaan

London, Ont. — Kahdeksan lasta ja yksi kaupungin työläinen joutui jäämään sairaalahoitoon täällä tiistaina tapahtuneen tappavan kloorikaasuvuodon johdosta. Kloori vuoti kaupungin länsipäässä sijaitsevaan Byron uima-altaaseen. Kenenkään sairaalahoidosta olevan tilan ei ilmoiteta kuitenkaan olevan hengenvaarallisen.

Noin 60 lasta oli uima-altaassa vahingossa tapahtuneen kaasuvuodon aikana. Kaupungin palveluksessa olevan Jack Andersonin kerrottiin olleen vaihtamassa uima-altaan kloorisäiliötä vuodon tapahtuessa.

Mr Anderson ja 58 muuta henkilöä jouduttiin kuljettamaan sairasautoilla ja poliisiautoilla kaupungin sairaaloiden ensiapuosastoille. Mr. Anderson ja kahdeksan lasta joutui jäämään sairaalahoitoon mutta kaikki muut pääsivät kotiinsa saatuaan ensiapua.

Hermokaasu meren pohjassa

Sunny Point, N. C. — Noin 440 jalan pituinen Liberty-laiva, jonka lastina oli 12,500 tappavalla hermokaasulla ladattua rakettia, upotettiin "kaikessa hiljaisuudessa" Atlantin valtamereen 283 mailin päässä Floridan rannikosta tiistai-iltana.

USAn armeija, joka valmisti kaasun Korean sodan aikana, sanoo kaasun lopulta vuotavan ulos rauta- ja betoniarkuista, joihin raketit ovat sijoitettu. Kemikaaliasiain erikoistuntijat väittävät, että nyt nestemuodossa oleva kaasu neutralisoituu kun se sekaantuu meriveteen ja muuttuu vaarattomaksi 10 tunnissa.

Vetoomus ajureille

Ottawa. — Työnpäivän viikonloppu on tunnetusti yksi kaikkein pahimpia kuolemaan johtavien maantieonnettomuuksien viikonloppuja ja Canadan maantieturvallisuusneuvosto vetoaa kaikkiin autoilijoihin, että he ajaisivat mahdollisimman varovaisesti. Tulevan työnpäivän viikonlopun onnettomuuksien ennustetaan vaativan noin 70 ihmisen hengen.

Canadan dollari nousi 98 senttiin

Toronto. — Keskiviikkona tiedoitettiin, että Canadan dollari oli noussut 98,25 senttiin USA:n dollariin verrattaessa. Canadan dollarin arvon nousemisen tähän ennätyskorkeuteen selitetään johtuneen Torontossa, Montrealissa ja New Yorkiska käyneestä vilkkaasta pörssikaupasta.

Alkuviikolla Canadan valuuttaa ilmoitettiin myydyn Lontoon virastösta huomattavia määriä mm. Sveitsin ja Länsi-Saksan pankeille, minkä sanotaan osaltaan vaikuttaneen dollarimme arvon nousuun.

BERLIINER-BUCH — MILJOONIEN SAIRAALA

Kuulu klinikkakeskus sijaitsee Buchissa kaupunkialueen koillispuolella. Sieltä ei juuri löydy teollisuutta yli 10 kilometrin säteeltä. Buchista alkaa myös eräs Berliinin ympäristön virkistysalueista, jossa on metsiä ja järviä. Tämän miellyttävän alueen keskellä on laitoksia, klinikoita, laboratorioita ja muita Saksan tiedeakatemian ja Berliini-Buchin kaupungin sairaalan tutkimuslaitoksia. Yhden pikkukaupungin kaikki asukkaat voitaisiin hoitaa yhdellä kertaa näissä laitoksissa, sillä vuodepaikkoja on lähes 5,500 Täällä kuten muuallakin DDRssä on lääke- ja lääkärinhoito ilmaista. Maksamalla ammattiliitolle sosiaalivakuutusmaksua 10% kuukausituloista — mutta kuitenkin korkeintaan 60 markkaa — pääsevät kaikki perheenjäsenet nauttimaan tästä sosiaalisesta saavutuksesta. Sairastunut henkilö saa 6 viikon ajalla 90% ja puolen vuoden ajalla 80% nettotuloistaan. Sosiaalivakuutus maksaa päivärahaa sairaalassa — sekä terveyskylpylässäoloajalta, jotka kumpikin ovat ilmaisia potilaalle.

Sosialistisen terveydenhoitolaitoksen esimerkki

Berlini-Buchissa on kaikkea, mitä sairas ihminen tai toipilas tarvitsee. Siellä ovat edustettuina lähes kaikki nykyaikaisen lääketieteen alat ja erikoisosastot. Lähes 4,000 lääkäriä ja muuta lääkintöalan ammattihenkilöä voi huolehtia mitä nykyaikaisimmissa klinikoissa korkeatasoisten kojeitten ja laitteiden avulla heidän hoitoonsa uskottujen ihmisten terveydestä. Uusimpien lääketieteellisten menetelmien avulla voidaan suuresti auttaa noin 40,000 potilasta, jotka vuosittain hakeutuvat Berlini-Buchin terveydenhoitokeskuksen hoitoon. Yksinomaan syöpätutkimuskeskuksen poliklinikalla hoidetaan joka vuosi muutamia tuhansia potilaita. Toisen maailmansodan loppuun saakka vähäisin voimin toimineista Berlini-Buchin parantoloista syntyi yksi Euroopan laajimmista ja nykyaikaisimmista terveydenhoitolaitoksista, jossa lääketieteellinen tutkimus- ja opetustyö sekä sairaanhoito voivat kehittyä harmonisesti.

Yhteistyö tuotantolaitosten kanssa

Buchin klinokoiden suureen kokonaisuuteen kuuluu myös kuntoutusklinikka. Lopullisen parantumisen jälkeen fyysisesti vammautuneita potilaita autetaan palaamaan yhteiskuntaan ja tuotantoelämään. Hieronta, työterapia, urheilu ja mielekäs vapaa-ajanvietto — kaikki nämä ovat tekijöitä joita erikoislääkärit käyttävät kunteutettavien tervehdyttämisessä. Erityisissä työhuoneissa heillä on tilaisuus oppia terveydentilaansa vastaava ammatti.

DDR:n terveydenhoitolaitoksen tärkeimmät tutkimuskohteet ovat sydän-, verenkierto-, kasvannais- ja tartuntataudit. Berlini-Buchissa sijaitseva Saksan tiedeakatemian sydämen- ja verenkierrontutkimuslaitos etsii tehokkaita uusia keinoja sellaisten lisääntyvien sairauksien kuten sydänveritulpan tai halvauskohtausten torjumiseksi. Yhdessä kortiko-viskeraalisen tautiopin ja terapian tunnetun tutkimuslaitoksen kanssa, jossa tutkitaan ihmisen ja ympäristön välistä suhdetta, tiedemiehet etsivät tuotantolaitoksissa yksittäisillä työpaikoilla niitä syitä, jotka johtavat verenkiertotauteihin. Lisäksi tiedemiehet vaikuttavat neuvoa antavina tuotantolaitosten suunnitteluun ja rakentamiseen, jotta jo edeltäkäsin voitaisiin torjua terveydelle vaaralliset tekijät. Mielenkiintoista on myös se, että tässä verenkierrontutkimuslaitoksessa yksi tiede miesryhmä tutkii mm. tekosydämen kehittämistä.

Taistelu syöpää vastaan

Maailman maineeseen on kohonnut myös Buchin Robert Rössle-klinikka, jonka henkilökunta on omistautunut syövän torjuntaan. Tiedemiehet kokeilevat siellä uusia lääkeaineita ja parannusmenetelmiä. Kolmessa tapauksessa 30 viruksilla aikaansaadusta kasvannaisesta tavattiin Buchissa syövän aiheuttaja. Tämä klinikka sai ensimmäisenä DDRssä käyttöönsä kobolttikanuunat, joiden avulla on voitu parantaa kasvaimia.

Mutta tiedemiehet ovat johtavia myös kemiallisen hoidon, hormonihoidon ja kirurgian alalla. Tänä vuonna luovutettiin tarkoitukseensa uusi suuri rakennus, jossa on neljä täysin ilmastoitua leikkaussalia, mitä nykyaikaisimpia laboratorioita ja erinomainen uusi valvontaosasto. Kaikki nämä ovat moderninta, mitä tiede ja tekniikka pystyvät tarjoamaan terveydenhoidon alalla.

Ruotsi ostaa puuhanketta NL:sta

Tukholma. — Ruotsalainen yritys Beijerinvest allekirjoittaa pian Neuvostoliiton kanssa viidentoista vuoden sopimuksen paperimassan valmistamiseen käytettävän puuhakkeen tuonnista Neuvostoliitosta Ruotsiin.

Haketta on tarkoitus tuoda vuosittain 50—100 miljoonan kruunun arvosta vuoteen 1987 saakka.

Ukrainalainen kestosementti

Maanteiden betonipäällysteen valmistusta voidaan nopeuttaa 20-kertaisesti käyttämällä uutta, nopeasti kovettuvaa sementtiä, jota on ryhdytty valmistamaan ukrainalaisessa Dneprodzerzhinskin kaupungin betonitehtaassa. Uusi sementti kestää sitä paitsi hyvin suoloja ja happoja ja on epäsuotuisissa oloissa kymmenen kertaa kestävämpi kuin tavallinen sementti.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Erikoisen kauniista ja kuumista ilmoista olemme saaneet nauttia täällä ylämaissa. Nahkaa täällä on kirvellyt viime viikkojen aikana. Mutta onnen poikia ja tyttäriä sitä kuitenkin ovat nämä ylämaiden asukkaat. He saavat pistäytyä vilvoittelemaan näissä pohjoisen järvissä, jotka ovat vielä melko vapaita noista maailman myrkyistä. Ja kyllä kansa näyttääkin käyttävän hyväkseen näitä puhtaita rantoja. Niinpä reumatismivaivoja ei tunnetakaan — ennen kuin ensi talvena. Mutta niistä asioista ei tällä kertaa vielä ajatellakaan. Ei. Ei tule mieleenkään.

* * *

Olihan meitä pohjoisen asukkaita melkein jokaisesta kylästä ja kauppalasta vierailemassa tänäkin vuonna niillä maineikkailla suurjuhlilla. Mutta ilmojen kuumuus oli sielläkin suurena kiusana, sen sain itse kokea. Mutta kyllähän sitä aina jotenkin vieraana tulee toimeen, vaan ne henkilöt jotka ovat tehtävissä ympäri vuorokauden, niiden voimia kysyttiin näilläkin juhlilla. Mutta ihmeteltävän karaistunutta ja lujaa joukkoa siellä sai nähdä, jotka ohjelmistonsa puolesa tekivät nämätkin juhlat niin nautintorikkaiksi. Kiitoksia teille kaikille yhteisesti ja jokaiselle erikseen.

Siellä tuli taaskin puristettua monen, vuosien takaisen tuttavan kättä ja paljon taisi jäädä tapaamattakin koska aika oli lyhyt seurustelulle ja juhlien pitopaikat kaukana toisistaan. Ja se ulkoilmajuhlien pitopaikka oli niin laajalla alueella, että ei sielläkään ehtinyt tavata kaikkia tuttaviaan.

Niissä juhlissa eri tilaisuuksien pitopaikat olivat hyvät, paitsi että urheilukenttä oli liian uusi. Se ei ollut vielä ehtinyt antautua hyvän maineen tasalle. Mutta siellä tapasin hyvin kyvykästä urheilevaa nuorisoa, koska siellä rikottiin liiton entisiä ennätyksiäkin.

Sitten se Town Hall — St. Lawrence Centre for the Arts. Se on mahtava paikka. Oli mukavaa pitkästä aikaa nähdä elävää teatteria. Siellä Toronton näyttelijät esittivät tuon nykyaikaa kuvaavan huvi-näytelmän "Parittomat". Näytelmän aihe on meille vanhemmille suomalaisille koko lailla tuntematon, koska emme ole eläneet tuota elämää. Mutta sitä vastoin olemme kuulleet paljonkin rikkimenneistä avioliitoista ja siihen liittyvistä dramaattisista jälkiseurauksista. Esitys, amatöörinäyttelijät huomioonottaen oli erikoisen hyvä. Siinä oli joitakin kohtauksia jotka jäivät tarkkailevan katselijan mieleen pitkäksi aikaa. Esimerkiksi: kun kaksi naista saapui viettämään hauskaa iltaa vaimostaan eronneen miehen asunnolle, mies olikin jotenkin masentunut ja kertoi entisestä avioliitostaan ja lapsista, jotka ovat jääneet puolittain "nukkavieruiksi". Kertomuksen lopussa mies vaipui kyynelten valtaan ja niin tekivät molemmat naistuttavatkin. He kaikki itkivät sydämensä pohjasta ja me katsomossa nauroimme aivan katketaksemme.

Sunnuntai-illan konsertti oli näilläkin juhlilla yliveto kaikesta. Ajattelin, että tuskin tuossa mahtavassa teatterissa on vielä näin hyvää ohjelmaa nähtykään. Siellä on kyllä voinut vierailla maailmankuuluja tähtiä, mutta ne ovat sittenkin jääneet vain yksilöiksi. Tuona iltana sen lava täyttyi satoihin nousevasta ohjelman esittäjäjoukosta jotka esittivät korkeatasoista taidetta, kansan taidetta kansan hyväksi. Tuskin oli joukossa pettynyttä katselijaa ja siksi ikäänkuin juhla-yleisön puolesta monet tuhannet kiitokset teille ohjelman esittäjät.

Kunnioitettavampana puolena näillä juhlilla oli työväen oman kulttuuritoiminnan edistäminen, josta tietenkin uhkui tämän sekasortoisen maailman paheiden vastustaminen, kuten sodanvastainen mieliala ja paremman toimeentulon edistäminen ihmiskunnassa.

Ei kansalliskiihkoa, vaan määrätietoinen toiminta paremman huomisen puolesta.

* * *

Sitten täältä kotipuolesta on tiedoitettava, että viime viikolla hyväksyttiin jatko sille kultakaivoksia avustavalle laille. Sitä jatkettiin kahdella ja puolella vuodella, eli tarkemmin sanottuna puoliväliin vuotta 1973. Tämä tietenkin antoi sellaista "kituelämän" tuntua näille kultakaivos yhdyskunnille, koska tämän alan tuotantoelämä paranee vasta sitten, kun nostetaan kullan hinnan tuotantokustannuksia vastaavalle tasolle.

Kultakaivos teollisuudessa tiedetään työskentelevän tällä kertaa 7,000 työläistä. Näiden ansiosta tietenkin hankkii vellikuppinsa useita kymmeniä tuhansia kansalaisia. Mutta joka tapauksessa tämä tilanne ei näytä millään tavalla valoisalta, koska siellä Ottawassa on niitä viisaita miehiä jotka ennustavat, että viiden vuoden kuluttua ei Canadassa olisi muuta kuin 12 tai 13 kultakaivantoa, joita tällä kertaa on 31. Näin ollen tämä teollisuuden haara ei tällä kertaa näytä erikoisen valoisalta. Mutta toivossahan on hyvä elää — ja yleensä tämän kulmakunnan toivo olisi että kullan hinta nostettaisiin vaikkapa puolella nykyisestä hinnasta. Silloin täällä tulisikin "buumiaika" josta puhuttaisiin vähän maan rajojen ulkopuolellakin.

* * *

Toinen suuri kysymys on ollut esillä näissä Pohjoisen yhdyskunnissa, siitä on ollut jo puhetta usean kuukauden ajan ja se on, että tämä Pohjois-Ontarion luonnonkaasua välittävä yhtiö on aikeissa nostaa tuon polttoaineen hintaa. Puhutaanpa aivan 7 prosentin nostosta joka tietäisi suuria lämmityskulujen nousua pohjoisen asukkaille. Tätä aikomusta vastaan ovat nostaneet äänensä kaikki kunnallishallinnot ja vaikutusvaltaisten järjestöjen — kuten kauppakamarin edustajat ym.

Kaasukomppanian johtajat väittävät, että he eivät nykyisellä kulutuksella saa tarpeeksi voittoja. Toiselta puolen nämä ihmiset, jotka työskentelevät hyvin pienellä palkalla, eivät voisi maksaa suuria lämmityskuluja. Asia on näin ollen hyvin kiusallinen ja tulee päättymään jollakin tavalla ennen talven tuloa, mutta miten, tällä kertaa sitä ei voi sanoa. — H.

HILLPORT TAXI
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Thunder Bay Ontario

ITALIAN EPÄVARMA KOMPROMISSI

Italiassa astui virkaan pari viikkoa sitten 32. sodanjälkeinen ja neljäs vuoden 1968 vaalien jälkeinen hallitus joka eroaa edeltäjästään tuskin lainkaan. Pääministeri oli vaihtunut ja sosialidemokraatit olivat saaneet yhden ministeripaikan lisää, mikä oli ilmeisesti hallituskompromissin hinta. Runsas kuukausi sitten Mariano Rumorin hallitus oli eronnut käytännöllisesti katsoen sen vuoksi, että kristillisdemokraattien oikeisto ja sosialidemokraatit (PSU) halusivat kieltää sosialisteilta (PSI) paikallishallinnon tasolla yhteistyön kommunistisen puolueen kanssa.

Tarkoitus oli myös hajottaa ja viedä pohja ammattiyhdistysliikkeen ja vasemmiston joukkoliikkeeltä tärkeiden yhteiskunnallisten uudistusten puolesta. Rumor nimittäin esitti eronpyyntönsä yleislakon aattopäivänä.

Sosialidemokraattien ja kristillisdemokraattien oikeistovoimat ovat itse asiassa, sen jälkeen kun centro sinistra eli ns. keskustavasemmiston hallituspohja vuoden 1968 vaalitappion ja 1969 tapahtuneen yhtyneen sosialistisen puolueen hajoamisen jälkeen osoittautui kykenemättömäksi viemään Italian kehitystä eteenpäin, pyrkineet parlamentin hajottamiseen ja ennenaikaisiin vaaleihin.

On etsitty sopivaa tilaisuutta ja pyritty tarkoituksellisesti kärjistämään kriisiä valitsijoiden ja porvarillisten puolueiden yhdistämiseksi kommunismin ja Italian kommunistisen puolueen vastaiseen kampanjaan sen vaikutusvallan lyömiseksi sekä kansan keskuudessa että parlamentissa.

Äärioikeiston suunnitelmat epäonnistuivat viime hallituskriisin yhteydessä totesi IKP:n varapääsihteeri Enrico Berlinguer, mutta syntynyt kompromissi on epävarma ja turmiollinen.

Italian jatkuvan kriisin perussyitä on se, että hallituspolitiikassa on sivuutettu ja jätetty huomiotta valitsijoiden suuren enemmistön tahto ja toiveet. Kommunistit ovat saaneet realistisen ja rakentavan uudistusohjelmansa taakse valtavat joukot, mutta heidät on pidetty tiukasti syrjässä hallituksesta ja sen politiikasta, sitä on yritetty jopa paikallisella tasolla. Kristillisdemokraattien ja sosialidemokraattien oikeistovoimat ovat pystyneet toistaiseksi poliittisella kiristyksellä ja uhkapelillä vaimentamaan vaatimukset omissa riveissä ja sosialistisessa puolueessa (PSI) järkevästä yhteistyöstä ja keskustelusta kommunistien kanssa.

Kriisiä ei siis viimeisimmänkään hallitusvaihdoksen yhteydessä millään tavoin voitettu. Sen kärjistyminen on odotettavissa, sillä Italian talouselämä on kääntynyt laskuun melko jyrkästi ja sen aiheuttamat vaikeudet ja ongelmat tulevat vain lisäämään painetta, joka jo ratkaisemattomien perusongelmienkin vuoksi on välillä kohonnut ennen näkemättömän suureksi.

Käytännöllinen ja paljon kysytty
Englantilais-suomalainen
SANAKIRJA
Toimittanut YRJÖ HALONEN
461 SIVUA — HINTA SID. $3.50
Postitilauksiin lisättävä 15c postikuluja.
Sanakirjassa on hakusanojen jälkeen sulkumerkkien sisään merkitty kuinka sana äännetään. Merkintä on tehty suomalaisilla kirjainmerkeillä.
Hankkikaa kirjallenne tämä TASKUKOKOA oleva käytännöllinen sanakirja.
Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. Box 69 Sudbury, Ontario

MARY JA VILJO RINNE, R. R. 3, Sudbury, Ont. lahjoittavat $10.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

FANNI JA LENNI SEPPÄLÄ River Drive Park, Ont. vastaavat $5.00 Vilma ja Eino Lehtolan haasteeseen. Kiitos Vilma ja Eino, kun muistitte meitä.

LIINA JA IVAR KITUNEN, Sarnia, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat: Frans Granlund, Emil Kumpu ja Kusti Järvenpää, kaikki Sarniasta, Ont. Antakaa pojat haasteiden vyöryä!

IRENE JA ELIS HOLLA, R. R. 2, Sudbury, Ont. vastaavat $2.00 Siiri Poutasen haasteeseen.

MATTI JOHNSON, Beaver Lake, Ont. vastaa $5.00 Vic. Jutilan haasteeseen ja haastaa seuraavat: Hilma ja Heikki Kulmala, Sault Ste. Marie, Ont. ja Hilma Jussila McKerrow, Ont.

WM. KANGASSALO, Wanup, Ont. vastaa $5.00 Niko Piispasen haasteeseen ja haastaa entisiä pitkänmatkan juoksijoita: T. Lehtinen, Thunder Bay, Ont., Inkinen, Vancouver, B. C., Armas Oman, missä lienetkin sekä entisiä pohjoisen kulta-alueen poikia Oja ja Junnila sekä entisen tuttavani Veikko Koskelan.

MARTHA JA ONNI KEKKI, Sudbury, Ont. lahjoittavat $10.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi.

HULDA LATVALA Hanmer, Ont. vastaa $5.00 saamiinsa haasteisiin ja haastaa Anni ja Alex Mannisen, Wanup, Ont.

FELIX AHO, Kapuskasing, Ont. vastaa $3.00 Jack Vuohelan haasteeseen ja haastaa Emil Mäen, Kapuskasing, Ont.

KALLE KUUKKANEN, R. R. 4, Sudbury, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

MARIA MARTTINEN, R. R. 4, Sudbury, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

LYDIA, MIKA JA MANDA R. R. 1, Copper Cliff, Ont. lahjoittavat $2.00 kukin — yhteensä $6.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi.

TYYNE JA BEN HILL, Meadow Portage, Man. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat: Arvo Kirvinarju, Whitewood, Sask. sekä Sami ja Lauri Alto, Pointe du Bois, Man.

ESKO NIEMI, Wawa, Ont. lahjoittaa $3.00 Vapauden tukemiseksi.

VIENO JA KALLE JAAKKOLA, Wawa, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

Tässä katsauksessa	$ 233.00
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	5,542.07
	5,775.07
Liekin lahjoitukset	501.00
Yhteensä	$6,276.07

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma St. Thunder Bay, Ont.

DOMINION LP LEVYJÄ

LP 93033 — SUOMALAISTA HUUMORIA — Simo Salminen: Pornolaulu, Keltainen jäänsärkijä, Arabi-Ahab, Tango Pelargonia, Rotestilaulu, Regina Rento, Jäkäli-Jäk, Raikuli-Polkka. MATTI JURVA: Savonmuan Hilima, Turun sursulimä, Viipurin Vihtori, Jätkän lanantai, Pigalle.

LP 93034 — GEORG MALMSTEN: Meripojan preivi, Seiskari, Nikkelikarhu, Saarijärven Liisa, Aaltokko kutsuu, Amalia, Heilini sinisistä silmistä, Katariinan kamarissa, Kaunis valhe, Terveisiä ulapalta, Suurin onni, Muistelo, Hymyhuulin, Saariston Sirkka, Ella, Kahden veneessä, Metsäpirtti, Vetoketju.

LP 93035 — OLAVI VIRTA: Kun ilta ehtii, Annabella, Kuinka saattoitkaan, Aamu Airisoilla, Tähti ja meripoika, Punatukkaiselle tytölleni, Sä et kyyneltä nää, Mustalaistango, Leirinuotiolla, Punaiset lehdet, Hurmio, Kultainen nuoruus, Hopeinen kuu, Romanesca, Oiseaux, Asuncion.

LP 93036 — HUMPPA VEIKOT, laulua: Teijo Joutsela: Pohjola, Tulipunaruusut, Alaska, Riippakoivun alla, Petsamo, Imatra, Uralin, Katinka, Kuusamo, Silmät tummat kuin yö, Salamith, Bublitshki, Lentävä Hollantilainen, Valamo, Pyhäjärvi, Vesivehmaan Jenkka, Puuseppä, Tammerkoski.

HINTA $2.98
ynnä 5% myyntivero Ontariossa

Postitse lähetettynä lisättävä postikulut seuraavasti:

ONTARIOSSA:	QUEBEC, MANITOBA JA SASKATCHEWAN	ALBERTA JA BRITISH COLUMBIA
1—2 levyyn 45c	1—2 levyyn 50c	1—2 levyyn 55c
3—4 levyyn 65c	1—2 levyyn 70c	3—4 levyyn 75c

— TILATKAA OSOITTEELLA: —
Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. Box 69
102 Elm Street West Sudbury, Ontario

SUDBURYN UUTISIA

VALTUUSMIEHELLE 2 v. EHDONALAISTA

Second-kadulla asuva Sudburyn kaupunginvaltuuston jäsen 53-vuotias Ernest Proulx esiintyi Ontarion maakuntaoikeuden perheoikeusjuttuja käsittelevän tuomari E. Goulardin kuulusteltavana elokuun 10 päivänä.

Proulx'in sanotaan tunnustaneen syyllisyytensä nuorisorikollisuuden edistämiseen ja hänet tuomittiin kahden vuoden ehdonalaiseen vankeusrangaistukseen sekä määrättiin psykiatriseen hoitoon.

Yleinen syyttäjä Spence Stewart sanoi tällä viikolla, että "valtuusmies Proulx esiintyi tuomarin edessä sekä tunnusti syyllisyytensä ja hänet tuomittiin".

Syytteen nostaneen Ontarion maakuntapoliisin lausunnon mukaan kysymyksessä oli kaksi poikaa, 14 ja 15 vuoden ikäiset. Poikien vanhempien ilmoitetaan valittaneen poliiseille, että "Proulxin omistamalla Hanmerin pohjoispuolella sijaitsevalla Frenchman Laken kesämökillä oli harjoitettu epäsiveellistä sukupuolielämää".

Kun tuomarilta kysyttiin tapauksesta, niin hän sanoi saaneensa korkeimmalta taholta määräyksen kieltäytyä lausunnon antamisesta.

"Proulxin "väitettiin" harjoittaneen "säädytöntä sukupuolielämää kahden nuoren pojan kanssa", sanoo poliisi.

Proulx valittiin Sudburyn kaupunginvaltuuston jäseneksi vuoden 1969 joulukuussa järjestetyissä kunnallisvaaleissa.

KOLME KIINNI, NELJÄ KARKUTEILLÄ

Viimeisen kahden ja puolen viikon aikana on Burwashin vankifarmilta karannut kaikkiaan kahdeksan vankia, joista kolme viime sunnuntaina. Sunnuntaina karanneet vangit saatiin kuitenkin kiinni tiistaina läheltä Burwashia.

Kaikki sunnuntaina karanneet vangit olivat kotoisin Torontosta.

Perjantaina karannut John Michael Hall, joka on kotoisin Nova Scotiasta, on edelleen karkuteissä.

Karkuteillä ovat myös heinäkuun 30 päivänä karanneet Robert Lamoureux, Ottawasta, Robert Holland, Torontosta ja George Cleland Beavertonista.

2 SYYTETTYNÄ JALOKIVIVARKAUDESTA

Lorne-kadulla asunut 19-vuotias Richard Lakiczak ja Young-kadulla asunut 18-vuotias Raymond Dixon ovat syytettynä tiistaiaamuna Morsen jalokivikauppaan Elm ja Elgin katujen kulmauksessa tapahtuneesta murrosta.

Yksi syytetyistä saatiin pidätetyksi ja toinen antautui poliiseille tiistaina iltapäivällä.

Jalokivikaupan ikkuna sanotaan rikotun ja näytteillä olleita sormuksia siepatun varkaudessa.

KAKSI PELASTUI, KAKSI HUKKUI?

Maakuntapoliisit ilmoittivat keskiviikkoaamuna lähellä Gore Bayta tapahtuneen veneonnettomuuden vaatineen kahden ihmisen hengen ja kahden muun tulleen pelastetuksi.

Yhden henkilön ruumis on saatu naaratuksi ja toista ruumista etsitään.

Poliisi sanoo kysymyksessä olevan turistien, jotka ovat kotoisin Michiganista, mutta henkilöiden nimiä ei anneta julkisuuteen ennen kuin läheisimmille sukulaisille on ilmoitettu onnettomuudesta.

KOLMELLE TUOMIOT

Tuomari Anthony Falzetta tuomitsi tällä viikolla humalaisena autolla ajosta syytetyt kolme henkilöä samanlaisiin rangaistuksiin.

Syytettynä olivat Harold Nault ja Fernande Bradley, molemmat Chelmsfordista sekä Don Boucher, Sault Ste. Mariesta. Kaikki syytetyt tuomittiin maksamaan $100.00 sakko tai 10 päiväksi vankeuteen ja menettämään ajokorttinsa kolmeksi kuukaudeksi.

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Uusia ja käytettyjä
RAKENNUS-, PUTKITUS- ja MUITA TARPEITA
säästöhinnallal
Maksamme korkeimmat hinnat romumetallista.
Greenspoon Bros.
LIMITED
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

KAUNIITA KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
22 Durham St. N.
President Motor Hotel
New Sudbury kauppakeskuksessa
SUDBURY

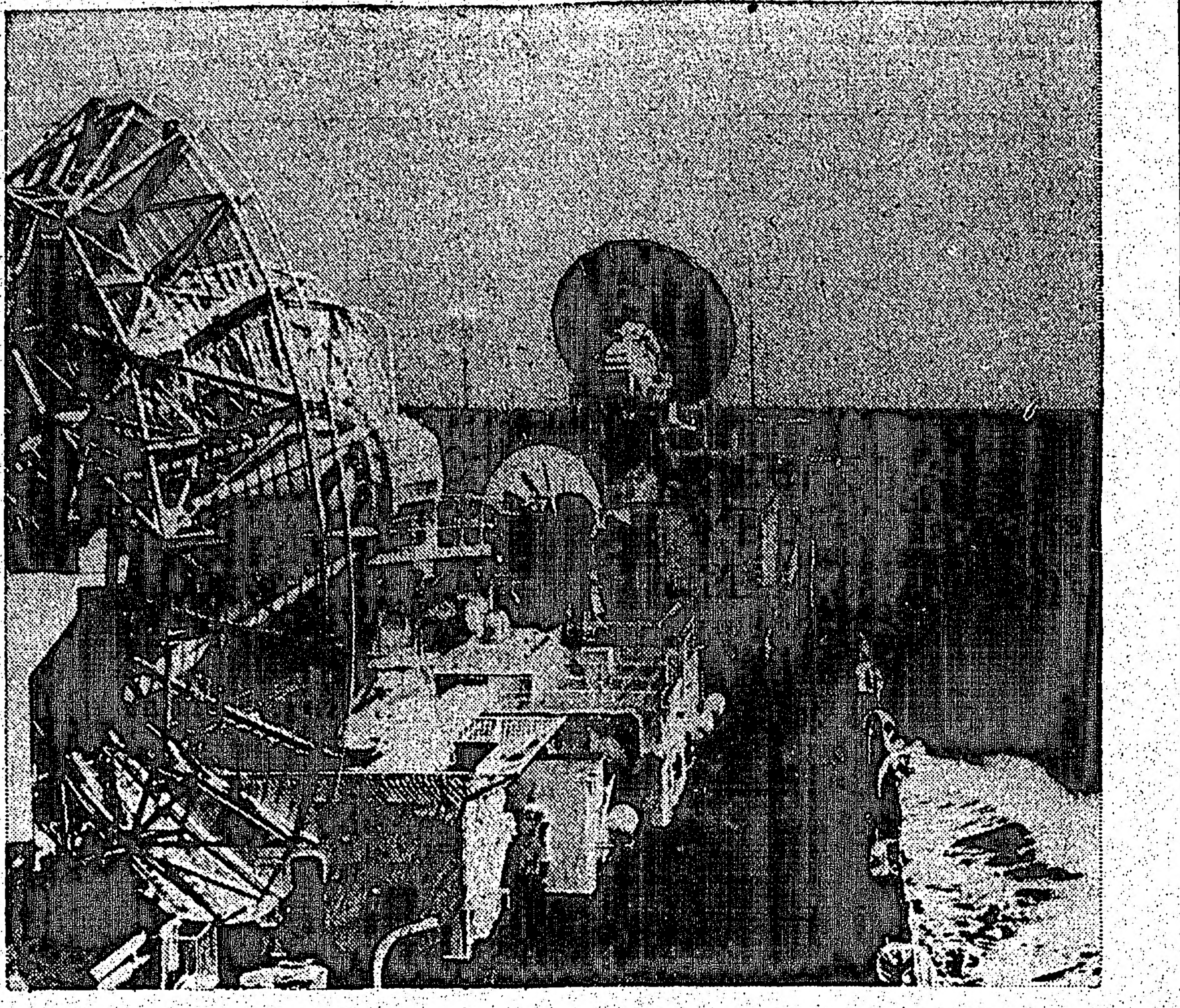

USNS-Vanguard on viimeisimpiä National Aeronautics and Space-hallinnon yhdyssiteitä merellä. Laiva toimii Atlantilla ja se on varustettu nykyaikaisilla avaruuskuuntelulaitteilla.

CSJ:n Sudburyn osaston toimikuntien yhteinen kokous syyskuun 3 pnä

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunta kutsuu Sävel-kuoron ja näytelmäseuran johtokunnat yhteiseen kokoukseen, joka pidetään Finnish-haalilla torstaina, syyskuun 3 pnä klo 7 illalla. Tässä kokouksessa keskustellaan ja päätetään syys kauden toiminnasta.

Osaston johtokunta kehoittaa Sävel-kuoron johtokuntaa kokoontumaan ja laatimaan oman toimintasuunnitelmansa ennen tätä yhteistä kokousta. Myös v.- ja u.-seura Alertsin edustajat ovat tervetulleita tähän yhteiseen neuvottelukokoukseen.

Muistakaa, että yhteinen kokous on syyskuun 3 pnä klo 7 illalla! — Osaston johtokunta.

NÄYTTÄMÖN KELLARIN PUHDISTUSTALKOOT

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunta pyytää osaston jäseniä osallistumaan näyttämön kellarin puhdistustalkoisiin Finnish-haalilla torstaina, syysk. 10 pnä, alkaen klo 7 illalla. Osaston jäsenet, miehet ja naiset, tulkaa antamaan kättä tämän puhdistustyön suorittamisessa!

KUOLLUT

Laamanen, Jalmar, kuoli General sairaalassa tiistaina, elokuun 18 pnä 1970, ollen kuollessaan 72 vuoden ikäinen.

Hän oli syntynyt Ashtabula, Ohio:ssa ja asui Sudburyn ympäristöllä 58 vuotta. Hän oli edesmenneiden Victor ja Emilia Laamasen poika.

Lähinnä suremaan jäi kaksi poikaa, Arvo ja Henry Sudburyssa sekä kolme lastenlasta, kolme siskoa ja kaksi veljeä.

Hautaus toimitetaan Lougheedin hautaustoimistosta, 252 Regent St. S. perjantaina, elokuun 21 pnä 1970, kello 1.30 ip.

Pastori Yrjö Raivio suorittaa siunauksen. Lasketaan hautaan Park Lawn hautausmaahan.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksesta

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on Veera Lindholm, Sudburysta lahjoittanut $2.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää parhaat kiitoksensa lahjoituksesta.

USA TOIMII POLIISINA LÄHI-IDÄN ALUEELLA

U-2-merkkisiä vakoilukoneita käytetään Egyptin alueiden valokuvaamiseksi Suezilla

Washington. — Korkealla lentävät amerikkalaiskoneet suorittavat "tarkkailulentoja" Suezin kanavan ampumataukolinjoilla seuratakseen kuinka Egyptin ja Israelin välistä ampumisen lopettamissopimusta noudatetaan, tiedoitettiin USA:n ulkoministeriöstä tiistaina.

Ulkoministeriön puhemies Robert McCloskey antoi ensimmäisen virallisen lausunnon tästä USA:n roolista ampumataukolinjan poliisina.

Israel on väittänyt, että Egypti käyttää hyväkseen taistelujen loppumista ja siirtää Neuvostoliitossa valmistettuja maasta ilmaan ammuttavia torjuntaraketteja lähelle Suezin kanava-aluetta.

USA:n ulkoministeriön puhemiehen lausunnossa kieltäydyttiin selittämästä ,että ovatko Yhdysvaltain vakoilulentokoneet voineet vahvistaa Israelin väitteet.

Tarkkailijat arvioivat, että ellei viimeisten päivien aikana ole saatu kootuksi todisteita, niin on hyvin todennäköistä, jotta ulkoministeriö tulee antamaan tukensa USA:n puolustusministeri Melvin Lairdin sunnuntaiselle lausunnolle, "että Israelin esittämien väitteiden todeksinäyttäminen on hyvin vaikeata".

Mr Mc Closkey sanoi USA:n tarkkailulentojen rajoittavan täydellisesti kanavan itäiselle osuudelle ja viittasi tällä siihen, että lentokoneet toimivat Israelin hallussa olevilla alueilla valokuvatakseen sieltä egyptiläisten hallussa olevaa kanavan länsirantaa.

Hän lisäsi, että Egyptille on tiedoitettu lentojen suorittamisesta.

YK:n puhemies tiedoitti tiistaina samanaikaisesti, että Israel teki kolmannen valituksen YK:lle väittäen, jotta Egypti siirtää torjuntarakettiasemia lähemmäksi Suezin kanavaa.

YK:n puhemies sanoi lisäksi, että YK:n lähi-idän päätarkkailija kenraalimajuri Ensiö Siilasvuo lensi tiistaina Kairoon keskustellakseen Egyptin virkailijain kanssa. Keskustelujen ei sanota kuitenkaan olevan yhteyksissä Israelin väitösten kanssa.

Kairossa ilmestyvä Al Ahram-lehti sanoi, ettei Egypti anna vetää itseään "julkiseen polemiikkiin" ja syytti Israelia yrityksistä tehdä tyhjäksi rauhantoimet, jotka ovat suunnatut sen joukkojen poistamiseen miehitetyiltä arabialueilta.

Saint-Jean de Luz. — Ranskan poliisi on käynnistänyt suuretsinnän löytääkseen pienen punaisen auton kuljettajan, jota pidetään Ranskan pääministerin puolison Marie Chaban-Delmasin kuolemaan johtaneen onnettomuuden aiheuttajana.

Näyttelijät ovat vireessä

Sudburyn näyttelijät eivät luota laiskuuteen ja niinpä he kokoontuivatkin jo maanantai-iltana tekemään suunnitelmia tulevaa syyskautta varten. Eikä turhaan. Tulossa on ainakin kaksi koko illan näytelmää tällä syyskaudella.

Syyskauden avajaisnäytelmänä tullaan esittämään "Vuorilinnan kasvatti" joka on mukaansa tempaava kaunis näytelmä iloineen ja suruineen. Tämän näytelmän ohjaa Edwin Suksi joten sekin puoli on varmoissa käsissä.

Toisesta esitettävästä näytelmästä ei ole vielä varmuutta, mutta hankkeessa sekin jo on, ja ohjaajakin sille on, mutta niistä annetaan lähemmät tiedot tuonnempana.

Sitten päätettiin vielä pitää seurapelitilaisuus syyskuun 24 p. noin niin kuin välipaloiksi. Johtokunta huolehtii sen järjestelyistä.

Ensi kokouksessamme, syys-lokakuulla, tulemme tekemään suunnitelmat ensi kesän suurjuhla näytelmää varten. Siihen kokoukseen kutsutaan kaikki näyttelijät saapumaan, että saadaan parasta mahdollista suurjuhlaan. Aika ilmoitetaan myöhemmin.

Kutsuimme myöskin torontolaisia näyttelijätovereita tulemaan vieraaksemme näytelmällä "Parittomat". Saa nähdä sopiiko heidän tulla, mutta toivomme hartaasti, että he voisivat järjestää vierailun.

Niin, että vireessä ollaan ja perästä kuuluu. — Sihteeri.

M U I S T I L I S T A

Urheilukilpailut Wanupissa sunnuntaina, elokuun 30 pnä. Järjestää Alerts—Visa.

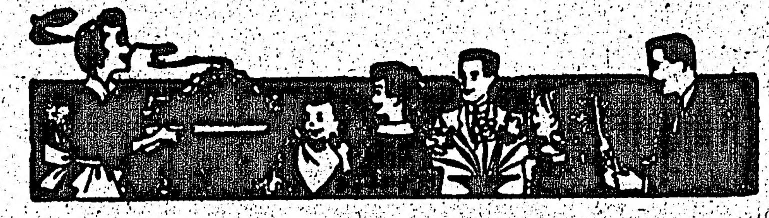

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Kahviakin pakastetaan

Legendan mukaan Muhammed sai aikoinaan arkkienkeli Gabrielilta kahvipuun taimen ja siitä pitäen on kahvia keitetty — Suomeen se tuotiin 1700-luvun alkupuolella. Periaatteessa valmistusmenetelmä on ollut sama vuosisatoja: kahvi paahdettiin, jauhettiin, keitettiin ja juotiin. Sodan jälkeen alkoi USA:ssa ja sitten muuallakin ilmestyä kauppoihin pikakahvia, mutta uutta on nyt pakastekuivattu kahvi.

Paahtamisen jälkeen pikakahviksi tarkoitettu kahvi jauhetaan ja keitetään valtavissa perkolaattoreissa, joista se joutuu kuivauslaitokseen, jonka yläpäästä kahviliemi putoaa sumuna +300-asteisen kuuman ilman lävitse. Matkalla vesi haihtuu täysin ja pohjalle putoaa pulverimainen pikakahvi. Pakastetun kahvin valmistus on perkolaattorivaiheeseen asti sama, mutta sitten kahvi pakastetaankin —40 asteessa ja vesi poistetaan tyhjiössä. Suomessa kahvia käytetään n. 9 kg henkeä kohden vuodessa — vastaavasti teetä vain 100 g.

Pieniä neuvoja

Terylen- ja nailonvaatteista

on vaikea saada pölyä ja hiukkasia pois harjaamalla. Mutta kun kastelee kädet ja puhdistaa vaatteen kostein käsin, ne lähtevät helposti. Samoin ne lähtevät kankaasta mukavasti teipillä. Teipinpätkää vedetään vain varovasti pitkin kangasta.

★

Lämpömittarin

katkenneen elohopean saa ehjäksi, kun laittaa mittarin kattilaan kylmään veteen. Vettä lämmitetään vähitellen. Kun elohopea nousee kapillaariputken päähän, patsas on taas ehjä. On kuitenkin varottava lämmittämästä mittaria liikaa, ettei koko putki halkea.

★

Palaneen jälki

lähtee pois kankaasta, kun palanut kohta kostutetaan maidolla ja sen päälle ripotellaan suolaa. Kun kangas 4—5 tunnin kuluttua pestään, on jälki hävinnyt. Samalla konstilla lähtevät mustetahrat.

★

Purukumin

saa irti kankaasta ilman pesua, kun kumin päälle asetetaan imupaperi tai tavallinen käärepaperi ja sitä kuumennetaan lämpimällä silitysraudalla. Näin purukumi tarttuu paperiin.

★

Mustat kengänkannan jäljet

lähtevät korkkimatoista, kun niitä pyyhitään värittömällä kengänkiillokkeella. Lopuksi voi pyyhkäistä vähän lattiankiillotusainetta päälle.

★

Isoa mattoa

puistellessa ja tuulettaessa on hyvä levittää matto narulle viistoasentoon. Silloin eivät laidat veny lommolle.

Kotitekoista jäätelöä

Guelphin yliopiston Macdonald Instituten ravintoasiantuntijat antavat seuraavan ohjeen kotitekoiselle jääkermalle, jonka on sanottu olevan erinomaista etenkin tuoreiden hedelmien kanssa nautittuna. Siihen tarvitaan:

2 kpl 3 os. pakettia kermajuustoa
⅔ kkp. sokeria
2 tl. vaniljaa (vanilla)
1 kkp. 32 prosenttista kermaa
1 kkp. 10 pros. kermaa.

Sekoitetaan keskenään juusto, sokeri ja vanilla. Hitaasti lisätään kerma koko ajan sekoittaen. Seos annetaan jäätyä pehmeäksi puuroksi. Seos rikotaan kylmässä astiassa ja vatkataan kuohkeaksi, sen ei saa antaa sulaa kokonaan. Seos pannaan jälleen jääkaappiin ja annetaan jäätyä. Tästä tulee kuusi annosta.

TILATKAA VAPAUS

KUOLLUT

JALMAR LAAMANEN

kuoli Sudbury General-sairaalassa tiistai-iltana, elokuun 18 pnä 1970, ollen 72 vuoden ikäinen.

Suremaan lähinnä jäi kaksi poikaa, Arvo ja Henry, molemmat Sudburyssa; lastenlapset, Bryan, David ja Carl; kolme siskoa, mrs. William (Helvi) Mäki, mrs. Siiri Mackey, Blairmore, Alberta ja mrs Eino (Sylvi) Mäki, Worthingtonissa; kaksi veljeä, Alex, Sudburyssa ja Charles, South Porcupinessa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 252 Regent St. S., Hazelin kulmassa. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista perjantaina, elok. 21 p. klo 1.30 ip. Park Lawn hautausmaahan.

Ystävät voivat käydä torstaina jälkeen klo 7.30 ip.

UUSI RUOKA- ja SEKATAVARALIIKE
avataan maanantaina elokuun 24 pnä
387 BURTON AVE., SUDBURY, ONTARIO
Aukiolotunnit arkipäivinä: 8 ap. — 9 ill. — Sunnunt. klo 12—9 ill.
Suomalaisia lihajalosteita, leipomotuotteita ja ulkomaisia tuotteita ym.
TERVETULOA TUTUSTUMISKÄYNNILLE
Kahvipannu kuumana koko avajaispäivän.
Sulkeudun suosioonne, MARJA SAARI
18. 20.

AINA VALMIS PALVELEMAAN TEITÄ
soittakaa
675-6427
Laine AGENCIES REALTOR
Vakuutustoimisto
KAIKKIA VAKUUTUKSIA
PENTTI PENTTILÄ
Kiinteistömyynti toimisto
Johtaja: Mrs. M. Summers
kotiin 674-4829
Myynti:
Pentti Penttilä " 675-2941
KIINTEISTÖJEN JA PERINTÖKIINTEISTÖJEN LAILLISET ARVIOITSIJAT:
Mrs. M. Summers
Pentti Penttilä
125 DURHAM ST. S., SUDBURY, ONTARIO

Liikkeemme varastoi täydellisen valikoiman:
• PUUTAVARAA,
• VANEEREJA,
• RAKENNUS-,
• PERMANTO- ja
• RAUTATARPEITA,
• MAALEJA,
• SEINÄPAPEREJA,
• KEITTIÖITÄ sekä
• VERHOJA
LABERGE CASH & CARRY
SHOPPING COMPLEX
675-8331 DELL JA MORIN 675-8331

VAIVAAKO TEITÄ
Korkea verenpaine, reuma sairaudet, käsien jäykkyys, pitkäaikainen päänsärky, unettomuus? Kokeilkaa tieteellisesti tutkittua MAGNEETTIRENGASTA. Se auttaa.
Lääketiede on suorittanut perusteellisia tutkimuksia Japanissa, Englannissa, Amerikassa, Neuvostoliitossa ja muissa maissa.
Tilatkaa jo tänään, tyylikkäästi muotoiltu, tieteellisesti tutkittu kullan värinen magneetti rengas. Niitä on miehille ja naisille — pieni, keskikoko ja suuri. Hinta vain $10.95 kpl. Ontarion asukkaat lisätkää 5% myyntivero — 55 senttiä.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

SÄVEL LP LEVYJÄ
SALP 601 — LAULUNI AIHEET — TAPIO RAUTAVAARA: Hiljaa juuri kuin lammen laine, Menen enkä meinaa, Kotimaan sävel, Auringon lapset, Lauluni aiheet, Saimaan kanavalla, Cowboy-Serenadi, Menneet päivät, Mustalainen, Hankoniemen silmä, Rakkauden hauta, Hiljainen kesäyö, Häätanhu, Sunnuntaiaamuna, Kanteleeni, Lastentarustakkavalkealla.
SALP 607 — HUMPPAA — Tammerkoski, Anna anteeksi, Anja, Tunturisatu, Keltainen paviljonki, Tumma yö, Tiskarin polkka, Kotimaan kaiho, Seutulan polkka, Asfalttikukka, Silmät tummat kuin yö, Marusja, Yö altailla, Humppafoksi, Sulamith, Ruusut Hopeamaljassa, Puuseppä, Oho! sanoi Eemeli, Kostervalssi.
SALP 609 — POLKKA-SAARNIO SOITTAA VALSSEJA JA JENKKOJA: Kielon jäähyväiset, Talvimyrskyjä, Amurin aallot, Tanssiaisten jälkeen, Pitkäkosken jenkka, Vehkalahden jenkka, Lentäjän valssi, Kukkia Salzburgista, Tosca, Yli aaltojen, Tyttöni, Älä hätäile.
SALP — 613 — JUSTEERI: Rovaniemen markkinoilla, Senni-valssi, Moukan tuuri, Helmi ja Kalle, Iisalmen Ieva, Kalastaja-Eemelin valssi, Jänkä-Joonas, Kesäillan valssi, Minäpoika ja tytöt, Rosvo-Roope, Jätkän valssi, Maailman Matti, Jätkän jenkka, Mandin jenkka, Mandin polkka, Viimeinen lautta, Kaksi vanhaa tukkijätkää.
HINTA $5.50
ynnä 5% myyntivero Ontariossa
Postitse lähetettynä lisättävä postikulut esuraavasti:

ONTARIOSSA:	QUEBEC, MANITOBA JA SASKATCHEWAN	ALBERTA JA BRITISH COLUMBIA
1—2 levyyn 45c	1—2 levyyn 50c	1—2 levyyn 55c
3—4 levyyn 65c	3—4 levyyn 70c	3—4 levyyn 75c

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. BOX 69
102 Elm St. W. Sudbury, Ontario